

CHRUŠČEV PAGRASINO NUTRAUKTI KELIONES

KAIP VEIKIA "TVARKOS DRAUGOVĖS"

Vilniaus "draugovių" štabo viršininkas yra rusas Uljanovas. Gavę uždavinius pasiskirsto parkuose, aikštėse, gatvėse.

(ELTA) Kaip jau anksčiau pranešta, visoje Sovietų Sąjungoje, tuo pat ir okupuose Lietuvoje, yra įsteigtos ir dar steigiamos "savanoriškos liaudies draugovės viešajai tvarkai stiprinti". Iš vienos pusės jos turi padėti milicijai, liaudies teisams ir prokuratūrai (taip buvo skelbiama draugovės steigiant), iš kitos pusės jos, bet abejojant, turi patarnauti ir saugumo įstaigoms (tas, žinoma, nebuvo skelbiama).

Lietuvos kp. ideologiniame žurnale "Komunistas" (š. m. 7-me numeryje) Lkp Vilniaus miesto Lenino raj. komiteto sekretorius A. Burkauskas apžvelgia, kaip veikia tos "draugovės" jo rajone, kuriame yra apie 40% visų Vilniaus miesto gyventojų.

Tame viename Vilniaus miesto rajone iki šiol tos "draugovės" sutelkusių daugiau kaip 400 narių-bendradarbių. Prie rajono komiteto sudarytas 15 žmonių štabas, kuriam vadovauja A. Uljanovas. Rajono teritorija paskirstyta į 8 mažesnius rajonus, vadinamus "mikrorajonus". Kiekvienam "mikrorajonui" vadovauja štabo narys, kurio žinioje yra 7-12 "draugovių". Draugovių nariai priimami, žinoma, tik "patikrinti" piliečiai. Kiekviena draugovė savo mažą rajoną geriau "apmato" ir gali tinkamiau "kovoti" prieš viešosios tvarkos ardytojus.

"Draugovės" savo veiklą išvysto ne tik darbo dienomis, bet ir nedarbo laiku, šeštadieniais ir sekmadieniais prie štabo susirenka neretai apie 100 narių, kurie gavę iš štabo "uždavinius" pasiskirsto parkuose, aikštėse, gatvėse... Kai kur "draugovių" aktyvistai tiesiai pavaduoja ir miliciją, sulaukiami "chuliganus, viešosios tvarkos ardytojus". Burkauskas patenkintas pabrėžia, kad "gerai dirba... Valstybinio universiteto... statybos techniku draugovės". Kurios priežastys verčia Uljanovo štabą "tvarkyti" minėtųjų aukštųjų mokyklų viešąją tvarką, Burkauskas nepaaiškino. Nejaugi Vilniaus universitete ir kitose aukštose mokyklose būna neramumų?

"Draugovės", matyt, dalyvauja ir viešųjų teismų rengime. Burkauskas aprašo keletą tokių išvaizduojamųjų sesijų pačiose įmonėse, dalyvaujant šimtamis darbininkų ir tarnautojų. Paskelbus sprendimą, dalyviai vienbalsiai sprendimui išreiškia savo pritarimą.

Be šių viešųjų, baudžiamųjų teismų yra dar "draugiški teismai", kurie baigiasi teisiamojo papeikimu ir jo pasizadėjimu pasitaisyti.

Kita veiklos sritis anot Burkausko tai "šmaikšti kritika prieš tuos, kurie neša į socialistinę buitį kapitalistinio pasaulio atbrūgas". Pasisako ir prieš "netikusias, žalingas tradicijas", susijusias su religinėmis šventėmis.

— Pabėgę iš Tibeto budistų vienuoliai į Indiją, patvirtino, kad ir komunistų įstatytas Panchen Lama į pabėgėlio Dalai Lamos vietą laikomas nelaisvėj savo rūmuose Lasoj. Jo tėvas buvęs suimtas seniau.

Alto memorandumas įtrauktas kongreso protokolų knygon

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmų narė Edna Kelly (N. Y.) rugsėjo 14 dieną atkreipė rūmų pirmininko ir susirinkimo dėmesį į Amerikos Lietuvių Tarybos memorandumą, kuris buvo pasiūstas prez. Eisenhoweri ryšium su Chruščevu atvažiavimu.

Alto memorandumas kitą dieną, rugsėjo 15, buvo išspausdintas kongreso darbų knygoje — Congressional Record.

Alto vadovybė nurodė memorandumu JAV prezidentui, kad Chruščiovas nėra atsiskę senosios ekspansijos ir agresijos politikos, kad jis atvysta į Ameriką ne tarptautinį susipratimą, taiką kurti, bet ruošti tolesnę agresyvią kampaniją prieš Vakarų demokratijas.

Savo memorandume Altas prašė prez. Eisenhowerį atmeti Chruščevu tvirtinimus, kad tik Rusija gali vadovauti likimui tų buvusių laisvų tautų, kurios pateko į Maskvos valdžią. Memorandume pabrėžta, kad Kremliaus diktatorius ypač įžulias meluoja, kalbėdamas apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, kaip apie Texas, Arizoną, Kaliforniją Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ir kongreso sudarytas komitetas savo laiku nustatė, kad Pabaltijo valstybės buvo užimtos Sovietų armijos ir vėliau jėga, nelegaliai inkorporuotos į Sovietų Sąjungą pagal Stalino-Hitlerio slaptąjį suokalbį.

Litvinovas iškėlė planą nusiginkluot jau 1927 metais

Chruščevas jį tik pakartojo

WASHINGTONAS, D. C. — Chruščevu naujasis propagandinis burbulas, paleistas penktadienį Jungtinėse Tautose, yra senas Kremliaus projektas akims dūmti, žinomas iš 1927 metų, kada Maksim Litvinov pirmą kartą pasiūlė visiems vieniškai nusiginkluoti.

Toji propaganda buvo kartojama ir 1932 metais Tautų Sąjungos sušauktaj nusiginklavimo konferencijoje.

Pavyzdžiai iš gyvulių

Nusiginklavimo konferencijoje 1932 m. į Litvinovo, SSSR užsienio reikalų ministerio, pasiūlymą, gražiausiai atsakė Ispanijos, tada demokratinės, atstovas Madiriaga. Jis jam priminė, kaip būtų pravartu priminti ir Nikitai, vaisius panašios gyvulių nusiginklavimo konferencijos.

Kiekvienas gyvulus reikalavo uždrausti tokius ginklus, kurių jis neturi ir legalizuoti tik jo turimus ginklus. Tigras, pažūrėjęs į dramblių, reikalavo uždrausti iltis. Dramblys, apžvelgęs tigrą, pasiūlė uždrausti narius ir nagus.

Ir taip toliau. Tik į galą pakilo lokys ir pasiūlė "bolševikiškai" uždrausti visus ginklus ir legalizuoti tik vieną dalyką — pasaulinį, visuotinį apsikabinimą.

Sovietų premjeras Nikita Chruščiovas, JAV prezidentas Eisenhower ir Nina Chrusciovienė automobilio apiežidžia Andrews aerodroma, kur Chruščiovas su visa šeima ir 100 palydovų atskrido į JAV vizituoti.

Sovietų prekėms vakaruose nėra rinkos

Prekybos sutartyje su Maskva numatytos sovietinės prekės nesulaukia pirkėjų. — Dėl to gali nukentėti ir Klaipėdos žvejų laivynas, negaudamas naujų laivų.

(ELTA) Honnelf prie Rhein Vakarų Vokietijoje) yra sustatyta 900 sovietinės gamybos automobilių ("Pobeda", "Moskvic"), kurie atgabenti į Vokietiją pagal Fed. Vokietijos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartį. Vokietijų vyriausybės delegacija derybose priešinosi tokiam sovietinių automobilių kontingentui, numatydama, kad iš to nieko neišeis, tačiau sovietų delegacija būtinai reikalavo įtraukti į kontingentų sąrašą ir jų automobilius. Jų kaina Vokietijoje nustatyta (palyginus su kainomis Sovietų Sąjungoje) labai žema, tačiau visvien neatpiranda pirkėjų. Iki šiol neatpirde ir joks automobilių prekybininkas, kuris būtų sutikęs sovietinius automobilius platinti. Pirkėjų nenoras grindžiamas ne kuriais nors politiniais motyvais, o tuo, kad nepasitinkama sovietinės gamybos kokybe, be to, bijojami, kad prireikus nebus laiku gaunami atsarginės dalys. Čekų "Skodos" auto mašinos Vak. Vokietijoje turi tiek geresnį pasisekimą, mat toji markė daug kam jau iš seno žinoma. "Skodos" mašinos ir savo išvaizda yra originalesnės, tuo tarpu sovietinės mašinos turi daug panašumo į kai kurias vakarietiškas markes. Kam mums pirkti kopijas, jei mes galime už tuos pačius pinigus gauti originalus ir dar naujaisius modelius, galvoja pirkėjai.

Panašiai sunku parduoti Vakaruose ir kai kurias kitas sovietines prekes, kurias numatė Fed. Vokietijos-Sovietų Sąjungos prekybos sutartis. Iš 700,000 tonų naftos, sovietų prekybinei atstovybei Vak. Vokietijoje šiemet pavyko parduoti tik 165,000 tonų, bet ir tai tik komplikuotais kompensaciniais metais. Pirkėjai sovietinio žibalo nenori ir tiek. Sovietinės anglies buvo numatyta į Vakarus šiemet atgabenti 500,000 tonų, bet faktinai pavyko čia parduoti tik 27,000 tonų. Sovietai buvo įpiršę prekybos sutartin su vokiečiais savų žemės ūkio mašinų už 20 milijonų markių. Bet ir šitas kontingentas didžiulioje liko neišnaudotas. Nėra pirkėjų. 6,000 tonų kanapių ir

100,000 tonų pirtito nuodėgulių taip pat nerado pirkėjų. Kiek geriau sekėsi sovietams parduoti grūdus, medvilnę, kai kuriuos agrarinius gaminius. Tikimasi išparduoti ir 120,000 bonkų Krimo sekto, kuris buvo įrašytas į kontingentų sąrašą, nors ir šitas biznis nelabai sklandžiai eina.

Sovietai stebisi ir pyksta, kad Fed. Vokietija nepriima visas numatytas prekybos sutartyje sovietų prekes. Bet Vokietijoje vyriausybė negali priversti privačius prekybininkus pirkti tas ar kitas prekes. Jei nėra pirkėjų, pasidaro neveiksminga ir gražiausia prekybos sutartis. Pastarais keliais metais nepavyko parduoti sovietinių prekių Vakaruose už šimtus milijonų markių.

Netikėtų pasėkų tai gali turėti Lietuvos žvejų laivynui

Reikalas toks: Sovietai buvo numatę dalį lėšų, gautų už parduotas sovietines prekes, sunaudoti laivų užsakymams Šiaurės Vokietijos laivų statyklose. Blohm & Voss (Hamburg) ir Howaldtswerke (Kiel) vertos jau vedė derybas statyti sovietams laivų už šimtus milijonų markių. Dalis laivų turėjo būti stambesni, moderniški žvejų laivai, jų tarpe "plaukiojantys žuvis fabrikai" ir pan. Dalis tų laivų būtų tekę ir Klaipėdos žvejybos laivynui (kuris dabar jau yra vienas stambesniųjų visoje Sovietų Sąjungoje). Tačiau, kai sovietams taip sunkiai vyksta parduoti savo prekes Vak. Vokietijoje, iš tų parduotųjų nesudarė pakankamai lėšų tiems užplanuotiems laivams finansuoti. Po to sovietai stengėsi išgauti kreditus tiems laivams statyti, tačiau tokiems kreditams būtų buvusi reikalinga vyriausybės garantija, o Bonna atsiskakė tokias garantijas duoti. Tad ir susidarė padėtis, kad numatyta laivų statyba įstrigo. Kieliu laivų statykla privatinųjų bankų kreditų dėka vis dėlto sutiko sovietams tris žvejų laivus pastatyti, Hamburgo laivų statykla sovietams kol kas nestatys jokio laivo.

JV rimtai svarstys Nikitos projektus

Viešai nieko nekals, kol nebus ike susitikęs su juo

WASHINGTONAS, D. C. — Veik visose Vakarų Europos sostinėse Chruščevu "sensacinom" projektui visiškai nusiginkluoti neduodama jokios reikšmės, kadangi projektas laikomas tik propagandiniu, nenuoširdžiu žygiu.

Amerikos vyriausybei taip atvirai šnekėti apie svečio svaidomus projektus nepatogu. Valstybės sekretorius Herter pažadėjo nusiginklavimo" projektą rimtai studijuoti. Vyriausybė tačiau savo nuomonės, nei jokių komentarų neskelbs, kol Chruščiovas nebus vėl susitikęs su Eisenhoweriu.

Nixonas nustebeš kvietimu Nikitai

Taip sako sen. Goldwater

CHICAGA. — Sen. Goldwater (resp. Ariz.), kalbėdamas šeštadienio vakarą antikomunistiniame susirinkime, išdavė politinę paslaptį apie Eisenhowerio ir Nixono skirtingas pažiūras, kiek tai liečia kvietimą Chruščevui.

Nixonas dar nebuvo grįžęs iš Maskvos ir nieko nežinojo, kad Ike yra nutaręs kviešti Chruščevą. Dėlto jis buvo labai nustebinamas, išgirdęs Ikes kvietimą Nikitai. Viceprezidentas tai pasakojo pačiam senatoriui Goldwater.

Valys unijas nuo padugnių gaivalų

Šalinis ir komunistus

SANFRANCISKAS. — Darbo sekretorius Mitchell jau griežiai amsenai, kurie yra buvę kalėjime už kriminalinius nusikaltimus. Tik praėjus 5 metams nuo bausmės atlikimo, buvęs kalnys gali būti samdomas ar bura renkamas į unijos vadovybę, įsitikinus, kad jis yra pasitaipęs.

Naujasis įstatymas duoda darbo sekretoriui teisę išvaryti iš unijos vadovybės ir tarnautojų asmenis, kurie yra buvę kalėjime už kriminalinius nusikaltimus. Tik praėjus 5 metams nuo bausmės atlikimo, buvęs kalnys gali būti samdomas ar bura renkamas į unijos vadovybę, įsitikinus, kad jis yra pasitaipęs.

DIKTATORIUS TUOJ VYKSIAS NAMO, JEI AMERIKIEČIAI NEPASITAISYS

"IR VARGU BEATVAZIUOTŲ KITAS SOVIETŲ VADAS"

LOS ANGELES. — Kremliaus diktatorius, nuvykęs į Hollywoodą, suvaidino pilną kaprizų, užsigavusį valdova, kuris negali dovanoti amerikiečiams už jų šaltą, abejingą, net užgaulų elgesį su tokia asmenybe, nuo kurio pareina taika ar jų pražūtis.

Valstybės departamento žmonės mano, kad Chruščevu grasinimas tuoj skristi namo nėra grynas blefas. Jiems norisi, kad svečias ne tik išbūtų numatytas 13 dienų, bet kad jam išvažiavus santykiškai tarp JAV ir SSSR nepablogėtų. Klausytojai labai nustebė, išgirdę iš Chruščevu grasinimą, kad jis "atskrięs iš Maskvos per 12 valandų, gali grįžti per 10 valandų".

Pradėjo grasinti ir raketomis

Filmų magnatams, aktoriams ir kitai rinkinei Los Angeles publikai klausantis, Chruščevas pradžioje prieš savo mėgiamausios temos — raketų, atominių bombų. Išangoj jis pasakė, kad iš pradžių manęs apsieiti savo kalbose be raketų. Bet jei Amerika nori ir toliau šalčio karo, ginklavimosi lenktynių, jis turės pasakyti, jog jis raketas gamina masiškai. Jei Amerika norės šalčio arba tikro, karšto karo, ji galės tai gauti, nes Sovietams kitos išeities nebus, kaip priimti Amerikos išaukštinimą į kovą, dėliojo savo grasinimus Nikita iš Maskvos.

Spyros Skouras ir Nikita

20th Century-Fox filmų korporacijos rakte Chruščevui pagerbti dalyvavo 300 Hollywoodo garsenybių. Kalbą pasakė korporacijos prezidentas Spyros Skouras. Jis pasakojo apie Ameriką kaip apie tūkstančių galimybių šalį, kur milijonai atėvių pasiekė gero gyvenimo. Jis Skouras, atvažiavo iš Graikijos kaimelio kaip skurdžius. Šiandien jis esąs korporacijos pirmininkas. Jo du broliai irgi turį po didelę korporaciją. Ir taip beveik kiekvienas atėvis, jei tik nori, kalbėjo graikas susiriedamas.

Neleido į Disneylandą

Kremliaus valdovas užsirištino ir dėl tokio palyginti mažo dalyko, kaip uždraudimo nuvažiuoti į pasakingąjį pramogų parką Disneylandą, kadangi ten daugybė žmonių ir sunku būtų policijai jį saugoti. Apie tai vietos, Washingtono ir SSSR saugumo pareigūnai susitarė iš anksto ir painformavo Chruščevą.

Bet kai jis atvažiavo į Los Angeles, jis pradėjo elgtis, kaip išlepintas vaikas, kuris nori visko ką tik mato.

"Išvaizduokit", niršo Chruščevas, "aš esu ministeris pirmininkas, Sovietų vadas, ir man pasako, kad aš negaliu nuvykti į Disneylandą. Ką jūs ten turite — raketų laidymo platformas? Ar ten siaučia cholera? O gal ten valdžią užėmė genstėriai, kurie nori mane sunaikinti?"

Pilnas tuščios puikybės

"Pasaulio proletariato vadas" skundėsi korespondentams toliu: "Jūsų policija yra tokia tvirta, kad ji gali pakelti jautį, paėmus už ragų. Aišku, kad ji gali mane apsaugoti. Aš labai norėčiau pamatyti Disneylandą. Ir štai "mes negalime jums garantuoti apsaugos". Kas man lieka daryti, nusizudyti? Man tokia padėtis yra nesuprantama. Aš nežinau žodžių, kaip aš tai galėsiu paaiškinti savo žmonėms".

Kas nors turi atsakyti

Į Chruščevu užgaulius pareiškimus, kad "mes jus palaidosime" ir pan turi kas nors atsakyti, pasakojo Los Angeles mė-

Žmonių su kriminaline praeitimi, daug dirba ir net vadovauja didžiojoje soferių unijoje, kuri turi 1,600,000 narių.

ras Noris Poulson, kuris šią korporacijos rakte Chruščevui pagerbti dalyvavo 300 Hollywoodo garsenybių. Kalbą pasakė korporacijos prezidentas Spyros Skouras. Jis pasakojo apie Ameriką kaip apie tūkstančių galimybių šalį, kur milijonai atėvių pasiekė gero gyvenimo. Jis Skouras, atvažiavo iš Graikijos kaimelio kaip skurdžius. Šiandien jis esąs korporacijos pirmininkas. Jo du broliai irgi turį po didelę korporaciją. Ir taip beveik kiekvienas atėvis, jei tik nori, kalbėjo graikas susiriedamas.

Nikita į tai atsakė "broliai graikui", kad ir Sovietų Sąjungoje galimybės išskirti skurdžiams, darbininkams į viršūnes yra labai didelės. Pavyzdžiui, jis pats, pasiekęs ministerio pirmininko vietos.

Skourdas paklausė, kiek ministerių pirmininkų Sovietų Sąjungoje? Tik vienas, bet ten yra pareigūnų, panašių į jūsų korporacijų direktorius, kurie yra kilę iš darbininkų, atsakė Chruščiovas.

Kinoteatrų ir filmų karalius Skouras be to nusnekėjo, kad Amerikoje nėra bedarbių. Tegu taip Chruščevas ir pareiškiąs, grįžęs į Maskvą.

Į tai jis jam atsakė, kad jis negalys netikėti valstybės departamento, unijų statistika, kad Amerikoje keletas milijonų bedarbių esama ir šiuo momentu.

Nikita nesusitiko su darbininkais

Diktatorius nepatenkintas saugumo suvaržymais

NEW YORKAS. — Prieš išskrendant Amerikos sprausminiu lėktuvu (707) į Kaliforniją, Kremliaus diktatorius pareiškė apgailėstą, kad jis negalėjo susitikti su Amerikos darbininkais, pabuvoti jų tarpe. Kadangi ir jis kadaise buvęs darbininku, angliakasiu, jis darbininkų tarpe geriausiai ir jautėsi, kaip žuvis vandeny, kalbėjo aerodrome Sovietų valdovas.

Siuo ir panašiu atveju jis paprastai kaltina Amerikos policijos saugumo nuostatus, varžančius jo žingsnius. Saugumo priemonės buvo išdirbtos kartu su Sovietų policijos viršininkais, atsakingais už Nikitos gyvybę. Bet Nikita nuduoda prieš korespondentus, kad tos priemonės yra nereikalingos, kad tuo jis iziliojamas nuo minios, nuo darbininkų.

Buvusio Lietuvos Policijos Vado

Petro Mačinsko Atsiminimai

PETRAS MAČINSKAS

(Tėsinys)

Tragedija su mano žmonos rekomenduotu policininku

Vieną dieną parėjęs namo pietų, radau svečių. Valgomajame kambaryje už paruošto pietumų stalo sėdėjo jauna nepažįstama man pora — vyras ir žmona. Mano žmona supažindino mane su jais ir pasakė:

— Jie šiandien traukiniu atvažiuo iš Alytaus manęs apsilankyti. Toji moteriškė yra mano tėviškės kaimo kaimyno duklė. Mes su ja drauge ejome pradžios mokyklon, ten susidraugavome, kartu grįždavom namo, dažnai ji atbėgdavo mano tėvo ūkin, kur drauge žaisdamos praleidome daugybę malonių ir linksmy dienių. Paaugusi toji moteriškė dar keletą metų tarnavo mano tėvo ūkyje, kaip samdinė. Ji man buvo labai gera ir paslaugi. Na, o šitas vyriškis, tai jos vyras. Aš jį irgi pažįstau iš jaunų dienų, nes ir jis porą metų tėvo ūkyje tarnavo už piemenį. Aš su jais jau daug metų nesimačiau ir la-

bai džiaugiuos, kad jie, mane prisiminę, aplankė.

Kai papietavę ir išgėrę po stikluoką degtinės suėję svečių kambaryn šnekučiavome, tai mano žmona ir paprašė mane štai ko:

— Petrai, aš dar niekad nesikišau į tavo tarnybinius reikalus ir niekam nedariau jokios protekcijos, bet šiandien aš prašau tavęs patenkinti vienintėlį tokį mano prašymą, tai yra priimti tos mano draugės vyrą eilinio policininko pareigoms eiti. Aš juos abu gerai pažįstu ir tikiu, kad tas vyras tarnaudamas Kretingos apskrities policijoje nei sau, nei man ir net tau gėdos nepadarys.

Pabučiavo mane ir atsėdus, meiliai į mane žiūrėdama, laukė, ką aš pasakysiu.

Teisybė, vyras augalotas, gražiai nauages, dailus, ir kai išsi-kalbėjome, pasirodė baiges pradžios mokyklą, savanoriu atitarnavęs Lietuvos kariuomenėje kavalerijos Gusarų pulke ir į atsargą paleistas vyresnio puskarininkio laipsnyje. Na, kaip čia dabar savo žmonos prašymo nepatenkinti?... Aš tam vyrui pasiūliau paduoti prašymą ir pasakiau:

— Aš nustatyta tvarka surinksiu apie jus žinias, ir jei jos bus teigiamos, turėsiu laisvą vietą, tai ir priimsiu policininko tarnybom.

Jis paliko prašymą ir abu su žmona išvažiuo atgal Alytun. Po poros savaičių jo prašymas su surinktomis žiniomis grįžo, neigiamų žinių nebuvo, tai išsi-kvietęs jį ir paskyriau eiliniu

policininku į Palangos policijos nuovadą. Palangos nuovados viršininkui Petravičiui jis patiko, paskyrė jį būdinių policijos nuovados raštinėje, pavesdamas jam varinėti areštuotus ir prižiūrėti jo arkdi. Jis buvo mandagus, stropus, drausmingas ir paslankus visokiems patarnavimams. Petravičius juo buvo patenkintas, na, ir jis džiaugėsi savąja tarnyba. Po kokio pusmečio jo žmona pagimdė antrą sūnų ir mano žmona pasiūvusi būti kūma, savo lėšomis, iškėlė tam vaikučui krikštynas, kuriose ir aš su Petravičiumi dalyvavome.

Viskas klojosi gražiai ir gerai.

Artinosi 1930 Vytauto Didžiojo metų policijos šventė. Prieš tą šventę Petravičius išvažiuo Kaunan baigti Aukštesniąją Policijos Mokyklą. Savo, Klaidėdos krašte pirktą trakenų veislės, kumelę paliko Palangoje tojo policininko priežiūroje ir prašė jo kasdieną ją raitam patreniruoti. Tasgi, kaip tarnavęs kavalerijoje, mėgo ir mokėjo joti. Ruošdamasis policijos šventei, pasitaręs su policijos nuovados viršininkais, nustatė šventės programą. Kažkodėl, sugalvojau tos šventės dienoje praveisti policijos tarnyboje esamų arklių lenktynes. Atseit, visi policijos pareigūnai, kurie tarnybos reikalams turėjo arklius, pradėjo tuos arklius leisti į lenktynes ir prieš tai juos gerai patreniruoti. Be to, kiekvienas arklys turėjo būti išmokytas perkokti per tris, gana žemas kliūtis, būtent: žabų tvorą, pakeltą nuo žemės kartį ir griovį. Lenktynėms greitumon kiekvienas arklys turėjo prabėgti vieno kilometro atstuma. Per trumpiausią laiką atbėgusiems ir švariai paėmusiems vi-sas kliūtis, buvo numatytos piniginės dovanos.

Ir taip policijos šventės spalio mėnesio antroje dienoje, po parado ir iškilmingų pamaldų, papietavę, vykdėme tą policijos raitelių sportą.

Tam sportui vykdyti vietą pasirinkome prie pat Kretingos miesto, grafo Tiškevičiaus lauke. Kadangi ką nors panašaus į hipodromą įrengti negalėjome, tai greituman lenktyniautis parinkome trečioji rūsies vieškelį ėjusį pro tą vietą. Kadangi tame vieškelyje buvo keletas didokų akmenų, tai prieš lenktynių dieną, policininkas tuos akmenis pašalino ir į jų įspaustas duobes pripylė žemių. Tur būt, tų žemių tose duobėse kietai nesuplakė. Lenktynių dienoje mes tose duobėse supiltas žemės kietumo nepatikrinome.

Kadangi tas vieškelis buvo siauras, tai komisija nutarė juo lenktynėms leisti tik po du arklius. Tam tikslui visi, apie dvidešimt arklių, buvo suporuoti. Tada Kretingos apskrities policijos pareigūnai teturėjome tik keturių arklių kavalerijos tipo, būtent: aš turėjau du trakenus, Kretingos policijos nuovados viršininkas Jakutis — trakenų veislės kumelę ir Palangos policijos nuovados viršininkas Petravičius — trakenų veislės kumelę. Kiti visi arkliai buvo vietiniai — žemaitukai. Vieni lengvesni, o kiti sunkesni. (Bus daugiau)

Atdara kasdien iki 6:00 val. vakaro pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Kas sekmadienį lietuviška programa iš WHFC stoties, 1450 kil. nuo 2:15 iki 3:00 val. po pietų.

Antanadienį, rugsėjo 22 diena 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Antano Gustas gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūde lieka: žmona, dukta. Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans, tel. RE 78600.

Antanas Gustas 7219 So. Whipple St.

Mirė 1959 m. rugsėjo 18 d., 3:30 val. po pietų sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Suvalkių gub., šakių apskr., Panamonės parap., Pažigėlių km. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko nuliūde: žmona Marcela, po tėvais Balchunike, dukta Bernice, žentas John Sanders, pussešėrė Ona Aleksijaus ir šeima, brolio dukla Antonette Bayer ir šeima, iš Long Island, N. Y., švogerkos Marcela Rumchik, Ona Adomaitis, Antonette Seastrom, Marcela Petrauskas ir jų šeimos. Giminaičiai: Dubininų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Trečiadienį, rugsėjo 23 diena 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Antano Gustas gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūde lieka: žmona, dukta. Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans, tel. RE 78600.

Laos užsienio reik. ministeris Khampan Panya atvykęs į Londoną sveikinasi su britų užs. reik. sekretoriumi Selwyn Lloyd. Panya yra pakelėjęs į New Yorką, kur jis patieks Jungtiniams Tautoms skundą prieš komunistų agresiją.

Rugsėjo 15 d., rytui auštant, Amerikos kongresas baigė savo 8 mėnesių sesiją ir išsiskyrė ilgesniu atostogų. Prieš pat išsiskirdamas dar spėjo baigti du kontroversišnius biilūs — civilinių teisų ir pagalbos kitoms šalims. Viceprez. Nixon (centre) kalbasi su mažumos vadu Everret Dirksen (resp., Ill.) ir daugumos vadu Lyndon Johnson (dem., Texas).

LAIKRODĖLIŲ

Amerikoniškų ir šveicariškų: Benrus, Bulova, Elgin, Longines. Nuolaida iki 40%. Dovanoms siųsti į Lietuvą.

Benrus self winding, 17 ak. už \$19.95 Benrus su alarm, 17 ak. laikro. \$35.00 Bulova, 17 ak. Minuteman, už \$22.50 Bulova, 21 ak. 12 deimantų — \$50.00 Norwood vėliausias akmenuotas \$12.00 Bradlee laikrodėlis už \$2.95 Kiseniniai laikrodėliai už \$1.95 Deimantinis žiedas, geriausias moters draugas, 1/2 karato \$195.00 Deimantinis Engagement žiedas \$99.00

Atdara kasdien iki 6:00 val. vakaro pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Kas sekmadienį lietuviška programa iš WHFC stoties, 1450 kil. nuo 2:15 iki 3:00 val. po pietų.

Antanadienį, rugsėjo 22 diena 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Prano Kalvaičio gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūde lieka: Moteris, Sūnus, Draugai ir Pažįstamieji. Dėl informacijos šaukite: tel. Yards 7-1911.

Antanas Gustas 7219 So. Whipple St.

Mirė 1959 m. rugsėjo 18 d., 3:30 val. po pietų sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Suvalkių gub., šakių apskr., Panamonės parap., Pažigėlių km. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko nuliūde: žmona Marcela, po tėvais Balchunike, dukta Bernice, žentas John Sanders, pussešėrė Ona Aleksijaus ir šeima, brolio dukla Antonette Bayer ir šeima, iš Long Island, N. Y., švogerkos Marcela Rumchik, Ona Adomaitis, Antonette Seastrom, Marcela Petrauskas ir jų šeimos. Giminaičiai: Dubininų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Trečiadienį, rugsėjo 23 diena 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandogė Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELININKA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvsėms, Papuošimams. URBA Gelininkas 4180 ARCHER AVENUE Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalia KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams. 3316 So. Halsted St. YARDS 7-7308

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ 4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: Yards 7-1741 — 1742 4330-34 So. California Avenue Telefonas: Lafayette 3-0440

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6812 So. Western Avenue Telef.: GROvehill 6-2345-6 1410 So. 50th Ave., Cicero Telef.: TOWnahll 3-2108-9 Koplyčios visose miesto dalyse

Laidotuvių Direktorai MAZEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŽNOMAS VIETA RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-8572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

ALFRED VANCE 1424 SO. 50th AVE., CICERO Phones: OLYmpic 2-8245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS 8354 S. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI 1646 W. 46th STREET Phone: YARDS 7-0781

ANTANAS M. PHILLIPS 8307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YARDS 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI 2021 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

Visuomet mokėjome aukštus dividendus DABAR JUOS DAR PADIDINOME 1/2% CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083

RUOSIAME KELIONES PO VISĄ PASAULI! Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus krastus pigiomis kainomis.

Mes mokame Aukštą Dividendą MIDLAND Savings and Loan Association PER 40 METU VISU LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

Paskolos namams pirkti Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuosimintis nuo 4 1/2 iki 6. BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N 4071 Archer Ave. Tel.: LAFayette 3-8248

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKČINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 So. 14th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

Kur mūsų treniruotės pagrindas?

Veltui gaisiname laiką ir eikvojame nemažą pinigų sumą savosioms metinėms pirmenybėms, pabaltiečių žaidynėms ar apygardų mažesnio pabūdžio susitikimams, nes visos šios varžybos neišlaiko net vidutinio pasiruošimo egzaminų. Nereikia būti vienos ar kitos sporto šakos daugiau ar mažiau patyrusiu, kad nepastebėtum tų netobulumų, kurie gaubia visų rugtynių pasirodymą. Šita neleistina yda yra tapusi "mūsų nuosavybe" ir ji neišsiskiria nei vienu metu iš varžybinių planų. Atrodo, kad mes nenorime suprasti realios padėties ir tuo atsiskome sveikos minties įgyvendinimo — teisingos treniruotės dėsnių susipažinimo. Antai praėjusiose savose p-bėse Clevelande ir Pabaltiečių žaidynėse Čikagoje, išskyrus du sportininkus vertus rimto dėmesio (apie tai išsitarime kada nors plačiau), nerandame nei vieno, kuris po tokios daugybės savųjų p-bių būtų kiek pažangesnis. Sporto klubų lengvaatletų skyrius priėjo prie vienženkliai skaičiaus. Tai palaidai vegetuojanti sportininkų šeiminėlė atsimuša kietai savųjų tikslų atsieklime — ryškesnių rezultatų pasiekime, nes nėra kas juos moko ir praturtina jų žinias teoriniu ir praktiniu keliu. Nesuklysimė pasakę, kad bus nemažas skaičius tokių, kurie, matydami

BR. KETURAKIS
šią tuštumą, pasitraukė visai iš sportinio gyvenimo, o kiti įsipilietino JAV mokyklų sportinėje veikloje. Jeigu lengvaatletas skundžiasi, jog niekas neparodo, nepaaiškina, neduoda plano, nesupapildina nei su būtiniausiais treniruotės elementų pagrindais ir po 3-4 jo paties išmanymu atliktų "treniruotė", jis yra siunčiamas į pabaltiečių žaidynes "lietuvių reprezentuoti", tai kiekvienam turi būti aišku, kokias jo savijauta ir bendras nusiteikimas visai sportinei tvarkai, o ypač tiems, kurie jį įkviuoja į šių "ambasadorių" tarpą.

Jau eiliniui skaitytojui ir sveikai mintijantiems bendruomenės nariui darosi neįtikėtina, kai laikraščiu ištiesos skiltys ir papildomai kartojamos sportinės spaudos pūslės, remiasi ant reprezentacinio titulo, atseit, gina mūsų tautines spalvas. Kas būtų iš rimtesnių kultūrininkų (sportininkai jau apsipratę su tuo balaganu) stebėję Čikagoje prarastą Pabaltiečių žaidynes, tam ir be platesnių paaiškinimų būtų tekę rausti iš gėdos, nes juk mūsų — lietuvių rankose buvo tas pravedimas.

Tai nėra pasityčiojimas iš ruošėjų, bet tik pakartotinis primintinas apsilaidimas, kuris lydi mūsų žingsnius. Šitokiu organizavimu dedamas juodas akmenis (ne medžio)

kryžius visai varžybinei bendravimo raidai ir bet kokiam tautų suartėjimo ryšiui.

Jeigu mūsų kasdieninio sportinio programa remtųsi teisingos linkmės treniruotės pravedimu, kuriame siejasi ir studijavimo tvarka, įrengimas, jų užlaikymas ir pačių sportininkų užsilaukymas, tada be jokio vargo ir nuoskaudų išsiaišginame žvalių ir geros orientacijos sportinę šeimynėlę. Deja, daugumos mūsų mintys atsimuša į žiaurią menkėjimo tikrovę, kuri, pasikaisiusi apatinį, braido po sportinį nykimo dumblą.

Skubiai taisytinai kelias, nes diena iš dienos mes juo žingsniuojame ir giliname duobes, paskui save traukdami ir prierauglj, kuriam mes visi linkime daug sėkmingos kloties, bet konkrečiai nesiimame darbų jų ugdymui. Šis mokymas apimtų bendros treniruotės pagrindus, nes visų mūsų kultivuojančių sporto šakų sportininkai turi žinių fizinio lavinimo trūkumų, ir esantieji vadovai ir treneriai atsilikę nuo dabartinių reikalavimų. Tas galima drąsiai pasakyti ir apie mūsų rinktinės krepšininkus, kurie pabaigoje viešnagės net 4-rias rugtynes iš eilės pralaimėjo (įskaitant New Yorką).

Atskiras klausimas ir studijos paskiroms sporto šakoms ir jų specializacijai, bet mums pirmoje eilėje svarbu turėti bendrą išsilavinimą tiek teoriniu, tiek fiziniu požiūriais, tada ir pasirinkimas sporto

šakoms bus lengvai įmanomas, nes bendrame pasiruošime, imant jaunių ir suaugusių, jau išryškėja palinkimai ir gabumai vienai ar kitai sričiai, todėl daug klaidžioti netenka, bet reikia griebtis darbo. Jau nučių įvairios klasės, kurias mūsų sporto vienetai (nors ir ne visi) jau turi, o FASKA imasi iniciatyvos globti, atskira žaidimėlių ir lengvo mąstymo varžybinių programų išbujojų į plačią pasirinkimo dirvą eilė sporto šakų.

Šita linkme turi būti sukoncentruotas visas rudens ir žiemos periodas, kad pavasariui turėtumėm tinkamą programą ir lėšas jos pravedimui. Kuris instruktoriams ir vadovams būtini, nes be to joks didesnis šuolis neįmanomas.

Tad laukiame FASKO ir jo taktininkų konkrečių žingsnių!

Adolfas Varanauskas
Sovietų S-gos rekordistas

Neseniai prarastose tarpvalstybinėse lengvosios atletikos varžybose tarp Anglijos ir Sov. S-gos, kurios įvyko Maskvoje, mūsų šaunusis rutulininkas laimi 1 vietą 17,99 metro.

Tik vienas centimetras skiria nuo 18 m. ribos ir Varanauskas atsidurs Europos didžiųjų tarpe — 18-ka metrinių kategorijoje, kurioje, berods, tik 4 vyrai dar tebėra. Europos sporto žurnalai plačiai mini jo vardą ir daugumoje mini, kad jis yra lietuvis.

Linkime pažangiam Adol-

fui dar šimet permesi tą 18-kos liniją ir artintis prie Europos rekordo.

Real Madrid (Europos meistris) — Hamburgo SV 3:2 (2:1)

A. Bakutis

ĮVAIRIOS SPORTO ŽINIOS

Po skandalingo vokiečių pralaimėjimo Anglijos plaukikams, Vengrija vėl atskaitė pamoką ir laimėjo 136:103 tšk. [domu, kad 1957 Reutlingene vokiečiai sukūle vengrus 149:95 tšk., o jau tik po dviejų metų skaudus ir pamokantis atsigriebimas.

Lenkijos lengvaatletai laimi prieš Rytų Vokietiją 112:99 tšk. Pažymėtinos pasekmės.

5000 mtr. bėgime Fritz Janke laimi Vokietijos rek. — 13:42,4 min. Tai ketvirtoji geriausiajose pasekmėse visų laikų (pasauly) ir tik 7 sek. skiria nuo Kuz (ruso) pasaulio rekordo.

II-ju buvo lenkas Zimny irgi nauji Lenkijos rekordu — 13:44,4 min. III-sis Grodatzki — 13:48,4. Tai istoriniai geriausi laikai bėkurių būvusių tarpvalstybinių rungtynių.

Pastoviausias pasauly ietinininkas, lenkas Janusz Sidlo šiuo metu paleido ietį 85,66 — naujas Lenkijos rek. ir III-sis visų laikų ietinininkų tarpe.

Ispanijos meistris FC Barcelona, be garsiųjų vengrų Kubalos ir Kocsis, su Sofijos CDN baigia 2:2.

Su dideliu nekantrumu ir entuziazmu laukta Real Madrid, garsiosios ispanų futbolo virtuozų vienuolikės, kuri rugsėjo 6 d. žaidė Hamburge, stebint 70.000 smalsuolių žiūrovų ir eilės kraštų futbolo ekspertų bei žurnalistų. Didžiausia staigmena ir smūgis gniuždinantis svečių nuotaiką, kai pradžioje, tik po 20 sekundžių garsusis vokiektukas Uwe Seeler įkerta nesulaikomą puslaidą dešinio kampo įvartį. B. Madrid vartininkas Dominguez nors ir vikriai metėsi sulaukyti, bet buvo bejėgis. Pabaigoje kėlinio Di Stefano priima saugiai (vartininkas nepaėmė) praleistą kampinio padavimą ir lygina 1:1. Pats žaidimas futbolo žinovų lyginamas su retų tarpvalstybinių susitikimų klase ir gausybę įvairių turiningų derinių. Didi, Di Stefano, Santo (greičiausias pasauly kaizris kras-tas), Uwe Seeler, tai iškilieji žaidėjai, kurie buvo deimantų rinkinys šių 22-ju žaidėjų darnioje kovoje.

Lietuvos gen. konsulato New Yorke paieškomi asmenys

Banienė-Juodytė Liucija, kil. iš Kretingos miesto.
Drigotienė Konstancija, Pranciškaus duktė.
Kuliešius Matas, Kazio sūnus.

Labutytė Florė, gyv. Wilkes-Barre, Pa.
Marimakas (Morkus) Karolis, Mykolas ir Povilas, kilę iš Juodmiškio kaimo.
Pakinkis Jonas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Pažarskas Adulīs.
Samulis, Jonas, Tadeušo sūnus, gimęs Troškūnuose, buvęs Anglijoje.

Valančauskas Klemensas, Tomo sūnus, kil. iš Papatėjų km., Mazeikių apskr.
Venckaitienė Petronelė, gyv. Čikagoje, Ill.

Žemaitis Antanas ir Pranas, Jono Žemaičio (John James) ir Sofijos sūnūs.
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsi-
liepti:

Consulate Gen. of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Kietos formos popierius

Į popieriaus krautuvę atbėgo vienos dirbtuvės gizelis, popieriaus pirkti.
— Koks turėtų būti popierius, švelnus ar kietos formos? — paklausė pardavėjas.
— Manau, kad kietos, tamsta, nes mano bosas žada rašyti skolininkams paraginimus, paaiškino gizelis.

GERAS PATARIMAS

Vienoje švedijos pradžios mokykloje vagis įsilaužęs į moki-nių pinigų taupymo dėžutę ir radęs tik 20 kronų, kreida užrašė į klasės lentą, "Vaikai, turite labiau taupyti".

AR ŽINOTE, KAD

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA

4¹/₄

DIVIDENDO

už apdraustus

SHARE ACCOUNTS — šėrų sąskaitos investimentus?

Užeikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gaut didesnę nuosimtį už savo santaupas

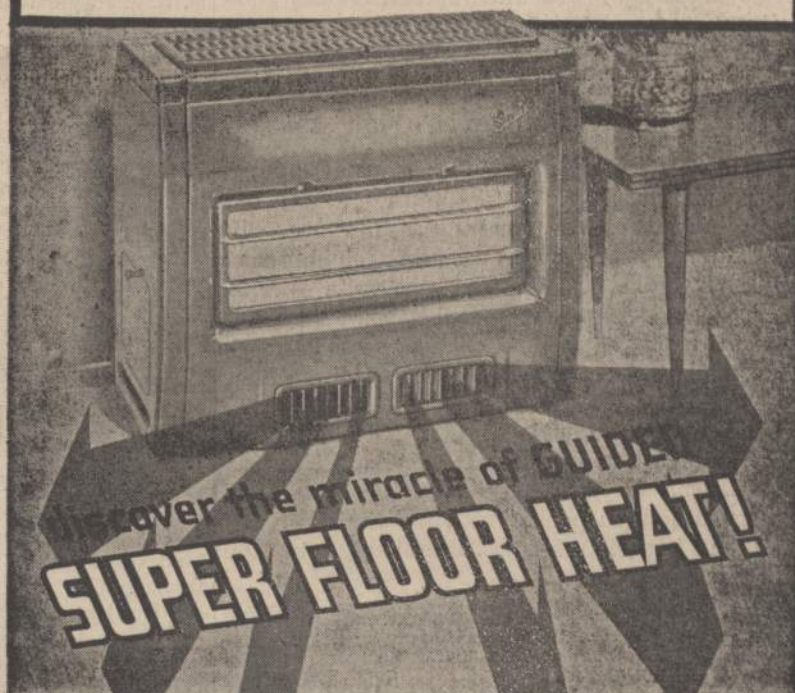
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Tel.: HAYmarket 1-2028

Visos taupytojų sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00

TWO floor heat outlets— DOUBLE THE HEAT OVER YOUR FLOORS!

give your family a new standard of living with a new, patented

SIEGLEA GAS HOME HEATER

It pays for itself with the fuel it saves!

MONEY BACK GUARANTEE!

Patented INNER HEAT TUBES • BUILT-IN BLOWER SYSTEM
Lifetime CAST IRON CONSTRUCTION • Heats like magic—even with the gas OFF
start saving by stopping in at

OGDEN STOKER SALES & SERVICE CO.

1314 WEST GRAND AVENUE

All Phones: SEeley 3-7112

CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje metams \$13.00
pusei metų 7.00
trims mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams \$11.00
pusei metų 6.00
trims mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsienioje metams \$14.00
pusei metų 7.00
vienam mėnesiui 1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

“Visuotinis ir visiškasis nusiginklavimas”

Pereitą penktadienį Nikita Chruščiov pateikė Jungtinių Tautų generalinei asamblėjai “visuotinio ir visišką nusiginklavimą” programą, siūlydamas ją praveisti 4 metų būvyje.

Programa tokia:

Paleisti visas ginkluotas jėgas (žemės ir oro) ir uždrausti jų atstatymą; sunaikinti visų rūšių ginklus ir amuniciją; sunaikinti visus karo laivus, karinius lėktuvus ir visokias karo medžiagas; visiškai uždrausti atominis ir branduolinius ginklus ir sunaikinti jų atsargas; visiškai uždrausti ir sunaikinti visų rūšių raketas, skiriamas karo tikslams; uždrausti gaminimą ir laikymą cheminio ir bakteriologinio karo priemonės; likviduoti bet kokios rūšies karines bazes svetimosiose žemėse; likviduoti karines gamybos dirbtuves ir įmones; nutraukti karinį lavinimą armijoje ir viešose organizacijose, panaikinti karo tarnybą — privalomą, savanorišką ir kitokią; panaikinti karo ministerijas, generalinius štabus, karo mokyklas ir visas karines bei pusiau karines organizacijas; palikti skirti pinigų kariniams reikalams bet kokioje formoje; griežtai uždrausti karo propagandą ir karinį jaunimo švietimą; palikti valstybėms teisę laikyti tikrai aprėžto masto miliciją, apginkluotą smulkiais ginklais piliečių ir tvarkos apsaugai; sudaryti iš visų valstybių atstovų tarptautinę kontrolės įstaigą, suteikiant jai galimybę prižiūrėti, kad nusiginklavimo patvirtimai būtų vykdomi.

TRYS STADIJOS

Šią programą Chruščiovas siūlo vykdyti trimis stadijomis:

Pirmoje stadijoje — susitarti aprėžti esamas ginkluotas jėgas ir sumažinti jų apginklavimą. Antroje stadijoje — visai panaikinti armijas ir likviduoti karines bazes svetimosiose žemėse. Trečioje stadijoje — sunaikinti visas atominis ir branduolinius ginklus atsargas ir uždrausti jų gaminimą; uždrausti karinį lavinimą; panaikinti karo ministerijas, generalinius štabus ir visokias karines organizacijas.

Visa tai įvykdžius, per 4 metus, pasaulis būtų visiškai nusiginklavęs, nuo žmonijos pečių būtų nuimta sunki armijų, laivynų bei oro jėgų išlaikymo našta — ir išnyktų karo pavojus. Žmonija galėtų gyventi ramybėje ir sunaudoti taikingo gyvenimo reikalams tas darbo jėgas ir tuos pinigus, kurie dabar yra išleidžiami ginklams ir armijoms.

Chruščiovas ilgai kalbėjo apie tai, kaip būtų gera, gražu ir naudinga visa tai įgyvendinti. Bet tai juk su pranta kiekvienas be jokio aiškinimo. Klausimas visai ne tame, ar būtų puiku, panaikinus visas armijas ir perkalus šautuvus į žagrų nuoragus. Klausimas, kaip tėtai įvykdyti praktikoje?

Prieš prasidėjus praktišką nusiginklavimo pasiūlymų

SSRS premjeras pateikė senąjį Maskvos planą, kurį Vakarai yra atmetę, nes pagal tą planą Vidurio ir Vakarų Europa pasilikytų beginklė ir būtų atiduota Sovietų Sąjungos malonei!

Nuatominta zona ir JAV pasitraukimas

Pripažindamas, kad jo “visiško nusiginklavimo” programa vargiai begali būtų įvykdyta, Chruščiovas pateikė neva tai “realistiniams sumetimais” daug kuklesnį “planą”.

Jis siūlo:

Isteigti Vidurinėje Europoje zoną be atominis ir branduolinių ginklų (tai Rapackio Planas), ištraukti visas svetimas armijas iš Europos ir panaikinti karines bazes svetimosiose žemėse (tai ataka prieš Ameriką) ir padaryti nepuolimo sutartis tarp S. Atlanto Sutarties Organizacijos narių ir Varšuvos sutarties bloko narių (vadinasi, legalizuoti Vokietijos suskaldymą ir pripažinti komunistinį Rytų Europos režimą).

Tai gi Nikita faktiškai reikalauja, kad didžiosios Vakarų valstybės kapituluotų prieš Maskvą, leisdamos jai įjungti į savo imperiją visą Europą!

Būdinga yra viena pastaba Chruščiovo išvedžiojimuose apie skaisčią ateitį, kurios žmonija susilauktų, įvykdžius “visiško nusiginklavimą”. Tada didžiosios valstybės galėtų ne tik suteikti nepriklausomybę visoms tautoms Afrikoje, bet ir padėti joms ūkiškai sustiprėti. To, girdi, trokšta Sovietų Sąjunga, kuri

“nuosirdžiausiai simpatizuoja ir giliausiai priitaria tautoms, įvairiuose kontinentuose kovojančioms už savo laisvę ir tautinę nepriklausomybę”.

Įvairiuose kontinentuose, tik ne Europoje!

“Nuosirdžiausią užuojautą” Kremliaus bosas turi kovojančioms už savo laisvę negrų tautoms Afrikoje, bet Lietuvai, Latvijai ir Estijai laiko vergijoje. Laisvės kovotojus Vengrijoje jisai paskerdė.

Šis Chruščiovo “simpatijos” pareiškimas tautoms labai aiškiai parodo, kiek “nuosirdumo” yra jo “visiško nusiginklavimo” pasiūlymuose.

Vilkas bando čiužbėti lakštingalos balsu.

APŽVALGA

“SOCIALIZMAS” TAMSIAUSIOJE ŠALYJE

Pasivazinėjęs Sovietų Rusijoje ir jos okupuotoje Lietuvoje, S. J. Jokubka jaučiasi galintis išaiškinti praėjusias, dabartines ir ateities klausimus. Jisai aiškina Rusijos istoriją:

“Kiek čia seniai, vos prieš keturiasdešimt metų, Rusija buvo viena iš tamsiausių šalių pasaulyje. Bet dėka tenai naujai, socialistinei santvarkai, sudariusiai visas sąlygas mokslo plėtojimui, šiandien Tarybų Sąjungos mokslininkai savo laimėjimais sėkmingai visą pasaulį. (Jo sintaksės ir gramatikos netaisome.)

Čia kiekvienam protaujantiems žmogui kils du klausimai: Viena, jeigu Rusija iki 1917 m. buvo viena iš tamsiausių šalių, tai kodėl sovietų rašytojai, profesoriai ir propagandos vedėjai yra tiek daug pasakoję apie didelius senosios Rusijos nuopelnus mok-

lo, literatūros ir kitose srityse? Juk jie per metus metus skelbė, kad kone kiekviena stambesnė mokslinė teorija rusų mokslininkai sukūrė anksčiau, negu anglai, vokiečiai, prancūzai ar kiti vakariečiai. Jie gyresis, kad rusai pirmieji padarė beveik visus didžiausius technikos išradimus. Jie didžiosiai senosios Rusijos rašytojais, poetais, muzikos kompozitoriais, ir bendrai, Rusijos kultūros pranašumu prieš buržuazinių Vakarų kultūrą.

Argi sovietų profesoriai, akademiškai ir literatūrai bei meno žinovai melavo, šitaip garbindami senosios Rusijos nuopelnus? Argi melavo SSRS komunistų partijos vadai, kurie skatino tuos profesorius ir kultūros žinovus šitaip rašyti apie Rusijos praeitį.

Argi “draugas” Jokubka žino už juos visus daugiau? Antras klausimas: Jeigu Rusija buvo iki 1917 m. “oktiab-

rio” viena iš tamsiausių šalių pasaulyje, tai kaip ji galėjo įkurti savo krašte “socialistinę santvarką”? Nejaugi socializmas ateina pirmiausia į tamsią šalį? Ir jei taip, tai koks gi tas “socializmas”, kurį steigia tamsiausios šalies žmonės?

Tai ve, kas išėjo iš Jokubkos “istorijos aiškinimo”. O “Vilnis” žiūrėjo ir nematė, ką tas jį draugas nuplepejo!

Bet turistais savo straipsnyje pasakoja ir daugiau “išmintingų” dalykų.

Mokslas kapitalistinėse šalyse

Jokubka pripažįsta, kad ir “kapitalistinėse šalyse” esama gabių ir nusimanančių mokslininkų.

“Bet”, sako jisai, “kapitalistinėse šalyse mokslininkų gabumų sužydzėjimas ir visame pilnume pasireiškimas priklauso nuo privačių interesų. Mokslininkas dažnai turi dirbti pagal savo boso nurodymus, kad iš jo darbo turėtų pelno ar kitokios naudos.

“Kapitalistiniame pasaulyje mokslininką vėikia ir kitokios įtakos. Iškilimas į viršūnes dažnai priklauso nuo gerų pažinčių, landumo ir gudrumo...”

“O Rusijos “socialistinėje santvarkoje” to, girdi, nėra.

Kokia vaikiška pasaka! Ar italas Marconi dirbo pagal “savo bosų nurodymus”, kai jis išrado bevielinį telegrafą? Ar Einšteinas iškilo į viršūnes “per savo gudrumą ir landumą”, sukurdamas reliatyvumo teoriją? Ar garsųjį išradėją Edisoną arba “elektros stebukladarį” Steinmetz’ą slopino privačiai interesai?

Antra vertus, argi yra laisvi mokslininkai Sovietų Rusijoje? Juk visi žino, kad ne. Juos kontroliuoja ir jiems įsakymus duoda valdžia, tiksliau sakant, valdančioji komunistų partijos centro klifa. Mokslininkas turi tos klikos klausyti ir turi griežtai laikytis “partijos linijos”, jei ne, tai jisai netenka savo vietos ir algos.

Kai sovietų mokslininkas užsitraukia Kremliaus nemalonę, tai jam nėra užtarimo, nei pagelbos, nes politinė diktatūra kontroliuoja viską.

O visuomeniniuose moksluose dar blogiau. Sakysime, Sovietų Rusijos istorija kas kelintą metą yra “taisoma” ir perdirbama. Kol viešpatavo Stalinas, istorijos faktai buvo aiškiniami vienai; kai jisai mirė ir Chruščiovas jį nuvainikavo, istorijos faktai buvo šimti iš bibliotekų ir, vietoje, išleisti kiti, “pataisyti”.

Panašiai ir literatūroje. Pasternako “Doktor Živago” yra įtrauktas į uždraustų knygų sąrašą, o autorius tapo viešai išniekintas.

Alfonsas Nakas

PIRMASIS JAV LB VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS DETROITE

(Tęsinys)

PLB pirmininko Jono Matulionio kalba

Sekmadienio, rugsėjo 6 d. rytmetį, tik pasibaigus diskusijoms dėl vakarykščių referatų apie finansus, p. Nasvytis pakvietė pasakyti žodį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką, p. Joną Matulionį, kuris iki tol ramiai, nesikišdamas sekė referatų ir diskusijų eigą. Pabandyti čia, jei ne šimtu procentų tiksliai, tai bent apytiksliai perduoti jo mintis:

Atvažiauvau dalyvauti ir kalbėti tik bankete, bet panorau pamatyti posėdžių dalyvių veidus, asmeniškai patirti apie jų darbus. Šiaip ar taip imkime, bet jūsų atsakomybė yra daug didesnė, negu kitur. Besikuriant Lietuvių Bendruomenė kituose kraštuose neturėjo opozicijos. Ten LB kūrėsi be jokio vargo ir buvo visų mielai laukiama. Šiame krašte, gausiausiame lietuviams išėjusiems, jūs, LB darbininkai, žengiate pirmuosius žingsnius, ir turite būti atsargūs. Vakar kilo daug kartumo dėl darbo sričių pasiskirstymo. Atminkite, kad čia gimdama LB yra pats paskutinis vaikas ir rado visas kitas organizacijas. Paskutinei gimimui, jos kova už egzistenciją yra sunki ir bus sunki. Pripažinkime, kad visi, kurie čia dirba politinį ir šalpos darbą, yra daug nusipelnę. Mes akcentuojame, kad atėjome apjungti.

Laisvose demokratinėse šalyse tokio dvasios pajungimo nėra, nes jų valdžios nediktuoja nei mokslininkams, nei rašytojams, nei menininkams. Jei tas arba kitas privatus interesas kėsina į mokslo arba meno darbuotojus pažaboti, tai pastarieji gali prieš juos atsikirsti, gali kovoti ir savo teises ginti.

Šita kova laisvojoje visuomenėje eina visą laiką. — tuo tarpu kai komunistinėje Rusijoje visi yra prislegti po despotizmo letena.

Štai kur yra pagrindinis skirtumas tarp Rusijos santvarkos ir Vakarų demokratijų, — skirtumas, kurio nemato Jokubka ir kiti panašūs neregiai. Be reikalo jisai tautija, kad Grigaitis semiasi savo pažirius “iš antitarybinės spaudos”. Grigaitis pusėtina gerai seka ir tarybinę spaudą; seka ją daugiau kaip per 40 metų. Ji paduoda daug faktų, kurie pilnai patvirtina tai, ką “Naujienos” sako apie bolševikinį “socializmą”. Tik reikia tuos faktus suprasti, atskirti tiesą nuo melo. Tą “Naujienos” ir daro.

Banketas su šimtu kankinių... Tame pačiame Sheraton? Cadillac viešbutyje, maždaug po valandos nuo posėdžių pabaigos, t. y. 7 val. sekmadienio, rugsėjo 6 d. vakare, buvo banketas aukštesniems suvažiavimo svečiams pagerbti. Tas banketas buvo plačiai rekomenduotas per visą lietuvišką spaudą, o detroitiečių daugelis gavo kvietimus ir raginimus bankete dalyvauti. Dėl aukštesnės kainos — 8 dol. asmeniui — (Derioite dabar nedirba automobilių darbininkai — yra modelių keitimo laikas) ir dėl užsitiesusių karščių, į banketą susigundė eiti arba dideli idealistai, arba valdinamieji bohemos žmonės, mėgstą paūžti, pašokti, pademonstruoti (kai kurios ponios buvo pasipušusios pagal pagutiniausią madą ir kai kurie ponai su smokingais atėjo). Bet čia pradėjome nuo oficialiųjų dalykų.

Banketo šeimininkas Vytautas Kulkus. Prie garbės stalo 15 žmonių, jų tarpe svečias iš Italijos kun. V. Mincevičius, dar vienas kunigas, JAV kongreso narė Ponia Martha Griffith, JV kongresmano J. Dingel atstovė, jo sekretorė Ponia ar panelė Teresa Trevin (?) ir jau iš ankstesniųjų aprašymų pažįstami p. p. Matulionis, Daužvardis, Žiūrys, Barzdukas, Nasvytis, Jasaitis ir kiti. Salėje prie apskritų stalų apie 130 žmonių, taigi viso apie 150 banketo dalyvių.

(Bus daugiau)

SKIRTINGOS NUOMONĖS

Jis: Kazin, ar aš patikčiau tamstos tėveliui būti jo žentu?

Ji: Gal būtų. Mano tėvelis ir aš visuomet buvome skirtingų nuomonių.

Eloyra Dulaitienė-Glemžaitė

KUPIŠKIO APYLINKĖS ŽEMDIRBIAI

(iš “Kupiškėnų Senovė”)

10. MAŽAZEMIŲ IR GRYTELNINKŲ TROBESIAI

Mažazemių ir grytelninkų trobos buvo kur kas mažesnės kaip ūkininkų, nes jų žemės ir kito gero buvo mažiau. Nebuvo reikalo ir nebuvo iš ko jas statyti didelės. Desincinininkas, turėdamas didesnę žemės plotą, pasistatydavo atskirai sau gyvenamą namus, klėtelių ir tvartelių su daržine po vienu stogu. Pyragių kaimo desincinininkės Poškienės gyvenamas namelis 8 m ilgio ir 5 m pločio. Gryčioje 4 nemazi langeliai; priemenė pusiau perdaryta, ten yra maltuvė su nedideliu langeliu. Prie namelių po vienu stogu daržinė. Prieš namus kelių vaismedžių sodelis ir gražus darželis.

To paties kaimo desincinininko kalvio Jablonskio gyvenamieji namai, statyti 1922 metais, gražūs, dideliais langais. Priešais gyvenamus namus kieme stovi tvar-

telis su pašūre, statytas seniai seniai. Šio pastato ilgis 12,2 m ir plotis — 5,75 m. Vidurinis tvartas, 6 m ilgio, statytas iš apvalių sienojų; jame laikomas arklys, karvė ir atitvertas gardelis aviai. Iš dešinės yra į šoną nuleistu stogu tvartelis kiaulėms. Jo sienos taip pat apvalių sienojų. Iš kairės pristatyta daržinė, vadinama “šopa”. Šopos sienos išpintos vytelėmis; čia laikomas sienas. Žiemą šopa uždaroama šaudais pintaiais vartais. Kieme tarp namų ir tvartų išmūrytas iš akmenų rūšys — bulvinė, dengtas skardos stogu. Prie kelio stovi 6,7 5 m dydžio apvalių sienojų kalvė, dengta lentomis.

Grytelninkų trobos dažnai buvo statomos ir po vienu stogu: gryčia dūminė, greta priemenė ir maltuvė, toliau trisienis “pavietis”, kur sukraunamas sienas, ir tvartelis ožkelei ar paršukui laikyti.

Pyragių kaimo grytelninko Puroniuko trobesiai sustatyti po vienu stogu, nes jis labai mažą sklypelį žemės telurį, vos 180 m. kv. Jo trobelė statyta labai seniai; ji dūminė, be kamino. Gyvenamoji troba su priemene yra 9 m ilgio ir 5 m pločio, pastatyta iš apvalių sienojų. Gryčios trys langai 65 x 55 cm dydžio ir 35 cm sienas langelis prieš krosnį mažesnis, 50 x 35 cm dydžio. Lygiai toks pat mažas langelis yra

kitoje trobesio pusėje, maltuvėje. Be to, gryčioje ties išilgine lova yra langelis — kiaurymė, be stiklo, trobai pravedinti. Jis užstomiamas iš vidaus langine.

Gryčios dydis 5 x 5 m. Kampe palei duris pastatyta didelė plūktinė krosnis, apriesta dviem pusės metro platumo rąstagalais, kad ant jų galėtų pasistoti, lipdamas ant krosnies, o be to, šį tą pastatyti, padžiūti kojines, autus. Palei sienas įtaisyti du platūs suolai, kampe stovi pagalbas stalas ir du pristatomi zaslanai. Tarp krosnies ir sienos įtaisytos išilginės lovos. Šios dūminės gryčios aukštis, pro kurį išėina dūmai, kurenant krosnį yra apvalus, jo diameteras — 35 cm. Gryčios asla plūktinė, nuo senumo duobėta.

Sios trobelės priemenė 4 metrų ilgio, perdaryta pusiau taip pat apvalių sienojų siena. Atitvertoji patalpa vadinama kamarėle arba maltuve, čia stovi girtos, laikomi grūdai ir maistas.

Prie gyvenamos trobos galo pristatytas trisienis pavietis, kur laikomas sausas pašaras; jo sienos išpintos vytelėmis, o plačios durys — kūlio šiaudais. Prie paviečio kryžmai pastatytas tvartelis karvė, aviai ir paršai. Tvartelio sienos iš apvalių sienojų, šiuo metu, sienojams supuvus, tvartelio galas užkaltas lentomis.

NAMŲ STATYBOS PAPROČIAI IR PRIETARAI

Pastatyti gyvenamus namus, klėtį ir kitus trobesius — nelengvas dalykas. Sodyboje būdavo įsikuriama palengvėle ir kiek tik galima savo jėgomis, tačiau trobesių sienoms suręsti, langams, durims padaryti reikėjo prityrusių meistrų, gerai mokančių šį darbą. Blogai surištos sienos pakrypdavo, tad geri dailidės-meistrai net kelintoj parapijoj buvo pagirti ir branginami.

Gyvenamajam namui ir klėtimis būdavo parenkami tiesūs aukšti medžiai. Statybai miško būdavo ieškoma net už ke-liolikos kilometrų. Kupiškio apylinkėje ne vienas ūkininkas savo trobon miško pirkdavosi pas dvarcininką Durasą prie Satiliškių — tenai augo tiesūs aukštas miškas. Statybai rąstus suvedavo su talka. Tai žiemos darbas — tada vyrai laisvesni, o be to, žiemos kelias smagesnis — arkliai ne taip nusivaro.

Klėtis statydavo iš pušies; sakydavo, kad pušies medžio šerdis yra stipresnė, retai teispūna. Tačiau šioje apylinkėje liaudies dainos mini, kad klėtys buvo statomos iš sadulos medžio, o jų grindys — ažuolinės:

Mūsų klaties sienos sadulinas, Mūsų klaties grindys ažuolinias.

Pasakojama, kad palei Pyvesą, ties Suvainiais, seniau augo daug sadulos medžių. Jų lapai panašūs į vėsnųjų lapus, lik didesni. Kai kas sako, kad sadula yra vinkšna arba guoba. Sadulos medis išgarsintas todėl, kad jis kietas ir nepūna. Kai jo šakelė įmeti vandeniu, ji ne plaukia, bet skęsta.

Namų statymas būdavo lydimas tam tikrų papročių ir prietarų.

Statant namus, nereikia dėti nulaužto medžio sienoje, nes tada sienos poskės ir brakės.

Kad namai būtų laimingi, pirmojo vaiku sienojuose, visuose keturiuose kampuose, iškapodavo kryželius.

Sventadienį prie namų statybos jokio darbo nevalia dirbti, kitaip namai sudegs.

Jei iš namų kas gabenasi ir, jam dar neišsigabentus, jau kiti atsikrausto “ano viršun”, tada pirmąjį šeimininką apipuls utelės, ir jos prie žmonių ant kaktos ar drabužio ropinės.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

Stephens ansamblis koncertuoja Balfui

Alice Stephens dainininkė žengia į savo darbo 20 metų sukaktį. Ji šiemetinį Balfio koncertą Chicagoje rinksimės įvairių pagundų vedini: vargšų šalpai dolerį atiduoti, pademonstruoti savo vieningumą šalpos darbuose, šaunus koncerto paklausti ir pagerbti muz. Alice Stephens dainininkės, žengiančios į savo darbo 20 metų sukaktį.

Muzikė A. Stephens puikiai pažįsta visų trijų kartų lietuviui, nes ją visuomet sutiksi ten, kur lietuviškas gyvenimas pulsuoja. Ji lietuviškos dainos skleidėjų eilės iš įsijungė 1929 metais, baigusi American muzikos konservatoriją. Iš karto ėmė vadovauti net penkiems lietuvių vaikų chorams Chicagoje ir Waukegone. Todėl jos pastangų ir lietuviškos dvasios dėka Chicagoje išaugo gražiai lietuviškai dainuojanti antroji Amerikos lietuvių karta. Dirbdama su vaikų choralais, nepamiršo ir operų. Ji, kaip solistė, dainavo "Carmen", "Cavaleria Rusticana", "Meilės elektras" ir kitose lietuvių kalba pastatytose operose, kurias anuo laiku statydavo "Pirmyn" choras. Taip pat, kaip solistė, dažnai dainuodavo amerikiečiams, niekada nepamiršdama ir reperatūrą įtraukti ir lietuviškų dainų. 1938 m. aplankė nepriklausomą Lietuvą ir iš ten parsivežė mielas įspūdžius, kas ją dar labiau paskatino likti gera lietuvių ir lietuviškos dainos ambasadore šioje šalyje.

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse ji įkūrė savo dainininkių ansamblį, į kurį daugiausiai atėjo tos dainininkės, kurios dainavo lietuviškuose vaikų choruose. Vos susitvėręs ansamblis stojo į "Chicago Tribune" festivalį ir Chicago apygardoje laimėjo pirmą vietą. Tai buvo nepaprastas paskatinimas ateities darbams ir laimėjimams. Greit ansambliai atsivėrė durys į kitą meno šventovę — Grant parką. Tris metus iš eilės muz. A. Stephens dainininkės rėdėsi didžiojoje Grant parko koncertų scenoje, nesdamos garbę ir džiaugsmą visiems lietuviams. Paskui keturis metus

Fountain, Mich.

Lietuvių ūkininkų būklė. Mažonas pavasaris ir gana šilta vasara baigia prabėgti. Artinasi gražus, pasipuošęs visokios spalvos medžių lapais, ruduo. Vasara ūkininkams buvo gana gera. Lietaus netūkio, oras irgi gerai patarnavo, kad pievose ir laukuose sienas ir javai užderėtų. Dabar sienas jau klonuose sukrautas. Javai nuo laukų nuvalyti ir iškulti. Liko dar dirvose kornai, bulvės ir daržovės. Šiuo laikotarpiu ūkininkai sėja žieminius kviečius. Po kviečių sėjos, sekantis darbas — sukrauti kornus į silosus (silo). Kai kurie didesni ūkininkai krauna ir silosus ir žalią sieną. Kornai ir žalias sienas, sudėti į silosus, duoda labai gerą pašarą gyvuliams žiemos metu. Gerai seriant gyvulius ir nanda iš jų gera.

Savo laiku čia (Fountain, Custer, Scottville ir į rytus nuo šių miestelių) buvo didelė lietuvių ūkininkų kolonija. Dabar šiose apylinkėse lietuvių ūkininkų liko tik keliolika dalių. Daug senių įsimirė, kiti jau gyvena iš pensijų. Jaunimas išsidangino į miestus, kur yra daugiau dolerių. Kai kurie lietuvių mažesni ūkiniai perėjo į svetimtaučių rankas. Prieš kelis dešimtys metų lietuvių pirkė iš svetimtaučių ūkius su aplūžusiais pastatais, piktžolėmis apaugusiais laukais. Juos sutvarkė, pagerino trobesius ir laukus. Laikui bėgant mūsų broliai lietuvių nusikamavo paseno ir ateityje gal čia jų tik pėdsakai beapsilik.

Čia yra daug gerų ūkių parduomui, bet labai mažai kas juos perka. — gal tik koks kaimynas nuperka savo sūniui, kad anas turėtų kur gyventi.

Nors daug mūsų lietuvių čia išnyko, paseno, pasidarė pusiau ligoniai, bet kurie jaunesnio amžiaus, tai ūkininkauja, pasidaro gerą pragyvenimą ir nebijo nedarbo. Aš, rašantis šiuos žodžius, išgyvenau kartu su žmona savo ūkyje 30 metų, ir džiaugiuosi savo būkle. Begyvendami pasenome ir turėjome parduoti ir kraustyti arčiau miesto, nes įpėdinio, kas užim-

Esant lietuvių gydytojų suvažiavime Clevelande (Ohio), iš New Yorko pasiekė liūdna žinia, kad š. m. rugsėjo 4 d. staigiai mirė prof. med. dr. Fricas Martynas Bintakys. Jis buvo gimęs 1911 m. balandžio 26 d. Daubaruose, Klaipėdos krašte, gimnazijos mokslą išėjo Klaipėdoje, o medicinos mokslus baigė Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete 1940 m. Nė vienas neišvengia mirties. Bet vis tik pasidarė ypatingai liūdna, kai artimas asmuo netikėtai persiskiria su šiuo pasauliu. Man artimai pažįstamas prof. dr. Bintakys dideliu išstverimumu bei pasiryžimu sunkiais karo laikais siekė mokslinio specialybės pasirošimo. Mokslo ir patyrimais jis buvo tinkamai pasiruošęs savo profesijos produktin-gam darbu. Jis buvo vienas iš tų lietuvių gydytojų, kuris savo gydytojiškąsias pareigas aukščiau statė už medžiaginius reikalus. Lygiai artimai jam rūpėjo ir lietuviškos reikalai. Gyvai prisimenu, kaip jį sutikau 1941 m. žiemą Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto bakteriologijos laboratorijoje, kur jis buvo asistentas. Tuo metu okupantas siautėjo Lietuvoje: kiekvienam susipratusiam lietuviui už atsidavimą savo tėvynei grėse būti suimtam. Išėidamas į darbą, nebuvai tikras, ar sugrįšiši namo, arba vakare guldamas nežinojai, ar ramiai sulauksi rytojaus. Mudviem bekalbant, jis, būdamas linksmo būdo, stengėsi sukelti optimistinę nuotaiką, tačiau jaučiau, kad ir jis giliai siejojasi Lietuvos ir lietuvių tautos likimu. Žinodamas, kad man kaip karininkui ir aukštos įstaigos vadovaujančiam parei-

ty mūsų vietą ir mus nukaršytų, neturėjome. Pradėjome gyventi ant kelmynų, brudnyų, be trobų ir tvorų. Laukus išdirbome, trobas pastatėme, viską sutvarkėm ir ant galo, kada galėjome geriau gyventi, prisiejojėm gražią vietą aplėisti.

Čia turime dar porą draugijų, būtent L. U. P. ir L. U. Z. draugijas. Tarpe šių dviejų draugijų yra apie šimtas narių. Abi dvi draugijos turi po nuosavą svetainę ir po kelis tūkstančius dolerių pinigų. Vienas tai svarbus dalykas, kad trūksta jaunų narių, o seniai nepajėgia daugiau ką veikti draugijos labui.

L. U. Z. draugija turi svetainę Scottville, Mich., miestelyje. Draugijai, jei kokius pobūvius prisieina rengti šeštadienio vakarais, tai senesnio amžiaus nariai vakarais bijo važinėti. Tokiu būdu narių mažai atsilanko ir pelno iš parengimų labai mažai arba nieko nelieka.

L. U. P. draugija turi nusipirkusi seną kaino mokyklą, kur gyventojų apylinkėje kaip ir nėra. Tad parengimus ar gegužines rengia sekmadieniais po pietų. Pasekmės būna labai geros. Šią vasarą pastaroji draugija surengė apie aštuonias gegužines-piknikus, ir dar, tur būt, bus paskutinis piknikas rugsėjo 20 dieną. Į piknikus daug atsilankydavo chigagicieji. Draugija taria tiems chigagiciečiams ir kitiems nuosirdų aciu.

—Čkininkas.

Prof. Dr. Fricas Bintakys

PRISIMINIMAI JO MIRTIES PROGA

gūniui ypatingai grėšia pavojus, jis nuosirdžiai patarė galimai veik pasitraukti į saugesnį kraštą, samprotaudamas, kad yra didžiai svarbu, jog kiek galima daugiau išliktų lietuvių, ypač inteligentų.

Dr. Bintakį po kelių metų sutikau Muehlenbergo pabėgėlių stovykloje prie Hannoverio (Vokietijoje). Dr. Bintakys su šeima buvo vežamas iš vienos į kitą stovyklą. Buvo nakties metas ir šurkščiai šaltas oras. Žinodamas mane esant tos stovyklos gydytoju, kreipėsi į mane jiems padėti. Darėme, ką toms sąlygomis galėjome, dalinome, ką turėjome.

Vėliau dr. Bintakys gavo darbą kaip bakteriologijos dėstytojas Pabaltijo universitete prie Hamburgo, o vėliau Pinnberge. Čia jis įsigijo medicinos daktaro laipsnį ir, atlikus habilitacijos darbą iš savo padarytų eksperimentų apie terminę įtaką į kraujotakos kapiliarus, jam buvo suteiktas aso profesoriaus titulas. 1949 m. prof. Bintakys buvo to universiteto lietuvių daktarų rektoriumi. Kai buvau pkvieštas 1948 metais Pabaltijo universitete medicinos fakultete dėstyti patologiją, čia man prof. Bintakys visokiais galimais būdais padėjo palengvinti darbo sąlygas, nes paskaitoms važinėjau iš Edmundsthalo (prie Hamburgo) sanatorijos, kur buvau sanatorijos chirurgu, į Pinnbergą ir fakultete neaprepdavau tinkamai patvarkyti savo reikalų. Prof. Bintakys ir jo vaishinga žmona, odontologijos daktarė, ne tik mane didžiai sveitinai bei draugiškai priimdavo, bet ir mane liečiančiais reikalais universitete pasirūpindavo. Tai buvo tikrai nuosirdi lietuviška šeima, kurią su dėkingumu prisimenu.

Prisimenu, kai prof. Bintakys Pabaltijo universitete kalbėdavo, kad ryžingas lietuvis yra pajėgus žymių dalykų pasiekti, ir ragindavo nors sunkiomis sąlygomis siekti mokslo, ir puselejo viltį, kad būsime Lietuvai ir savo tautai reikalingi. Ir man jis nuosirdžiai įkalbėjo paruošti habilitacijos darbą, kuriam tečiau pasirinkau kolapsinį tuberkuliozinių plaučių gydymą, už kurį medicinos fakultetas suteikė man pro venia consonandi ir asso prof. titulą. Už jo rūpestingumą ir nuosirdumą lieku prof. Bintakiui dėkingas.

1950 metais atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes su nauju pasiryžimu prof. Bintakys su savo šeima kūrė gyvenimą. Jau buvo visus formalumus nugalėjęs, buvo įsigijęs gydytojo teises ir vystė sėkmingą praktiką ir viltinai žūrėjo į ateitį. Bet likimas lėmė kitaip... Tebūnie Tau, mielas Bintak, lengva šios laisvės šalies žemelė! Tu pasiliksi mums skatinančiu pavyzdžiu kaip gydytojas ir kaip lietuvis.

Ta proga reiškiu nuosirdžiai užuojautą liūdžiančiai daktarei Bintakienei ir jų sūniui.

Dr. K. Gudaitis

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICULIS.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGŲ PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: Prospect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076

Tel.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Prospect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Atgona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWens 5-3223
Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; antr., nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.
PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287M1

DR. JONAS G. BYLA
Nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: Beverly 8-2444
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Atostogose iki rugpjūčio 16 dienos.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63RD STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 vak.
7 Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telef.: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefonai: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630
Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Šeštadieniais 2-5.
Trečiadienį ir kitu laiku tiktai susitarus.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepa šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyti afternoon.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st St. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

DR. MARGERIS
grįžo iš Lietuvos ir prima ligonius nuo 2:00 iki 4:00 val. po pietų ir nuo 6:00 iki 7:00 val. vakaro kasdien, išskyrus sekmadienį.
3325 SO. HALSTED ST.
Yards 7-7299

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų BE 3-7786

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Seštad. 2-6 val. po pietų.

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
Prospect 6-1930

DR. VYT. TAURAS

GDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiadienį ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASINIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketr. ir Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val. Trečiadieniais ir seštadieniais nepriima ligonius.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. ORTHOPEDJOS TECHNIKOS LAB. 2850 WEST 63rd St., CHICAGO 29, Ill.
Tel.: Prospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštad. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 METŲ PATYRIMAS
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius, Kreivas Akis, Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzamino akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas. Šis be operacijos. Idealiai netikra — nesieja aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbinti negirdintiems. Praktikuoja 30 metų. Kalbia lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonai:
Prospect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO 36, ILL.

PERKRAUSTYMAI MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA
R. S E R N A S
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI (MOVING)
PERKRAUSTAU
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
1960 METŲ TV APARATAI išsiimtinai. — Priimam senus. RADIALI FONOGRAMAI, VOKIŠKI APARATAI. PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, SEPT. 21, 1959

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

visą Spalio-October mėnesį — Illinois gub. William G. Stratton paskelbtu TAUPYMO IR SKOLINIMO MĖNESIU — važišius visus savo taupyimo ir skolinimo narius bei svečius skania kava, lietuviškų sūrių ir kitais skanumynais. Kviečiame visus aplankyti mus. Kviečiame ir tuos, kurie pas mus dar netaupo.

CHICAGO SAVINGS turės jau viršija \$36,000,000.00. Mūsų įstaiga stipri ir saugi, bet didesniai saugumui kiekvieno taupytojo santaupos apdraustos federalinėje valdžios įstaigoje. Per 36 metus CHICAGO SAVINGS visada pilnai išmokėjo taupytojams indėlius aukštesniais dividendais negu daugumas panašios rūšies įstaigų mokyto.

Argi galite rasti tinkamesnę, saugesnę ir pelningesnę finansinę įstaigą taupomiems pinigams laikyti?

Be to, pas mus taupytojai veltui gauna visą eilę patarnavimų. Mes iškeičiame šeimos čekius ir mokame įvairiausias šeimos bilas. Mūsų įstaiga yra moderniausiai įrengta vien tik taupytojų patogumui. Kviečiame visus, kurie pas mus nėra buvę, užėiti, apžiūrėti įstaigą, o Spalio mėnesį ir pasivašinti.

JOHN PAKEL, Prezidentas

Chicago Savings and Loan naujaji įstaiga

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue Telef.: GROvehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną.
Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 valandos.

SPECIALUS ISPARDAVIMAS

SIEGLER gazo ir alyvos, MOORES ir MONOGRAM pečiai — nuo \$69.95

Specialus 2 pc. parlor, miegamu, sudedamų televizijų setų išpardavimas, vartotos skalbiamos mašinos po \$29.95

Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rakandų, televizijų, elektros vėsinčių, lempų, radijos ir kitų namų apyvokos priemonių.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketv. 9-9 val., kitomis dienomis 9-6, sekm. 11-5.

TRUMPAI

— Adelė Radavičiūtė spalio 31 dieną susituokė su Kastyčiu Izokaičiu. Sutuoktuvės vyks šv. Kryžiaus bažnyčioje, o vaišės Balio Pakšto svetainėje.

LABIAUSIAI LAUKIAMA KALEDŲ DOVANA

Vilnonis megztinis, vilnonė medžiaga paltui ir siutui, odiniai batai, skustuvai, plaukams kirpti mašinėlė ir deimantinis rektukas — \$80. Primokėjus \$22,95, pridėsimė 16 jardų rayon suknelėmis ir pamušalais ir 5 skareles. Išsiųskite jau dabar per seniausią lietuvišką įstaigą ir pamatykite mūsų įvairiausias prekes vietoje, kurių kainos tikrai žemos. Taip pat siunčiame akordeonus, maistą, vaistus ir jūsų atneštus siuntinius.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street Chicago 23, Ill. CR 7-2126

Siunčiame siuntinius

pigesnėmis kainomis, kaip bet kur kitur, pavyzdžiui 6 vyriškų kost. medžiaga su persiuntimu tik \$61.50. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemiausiomis kainomis. Be to vaistus siuntimas iš Anglijos kainuoja tris kartus pigiau, negu iš Amerikos. Ateikite ir įsitikinsite siuntimo ir prekių pigumu. EXPRESS GIFT PARCEL CO, ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St. Telef. LA 3-2021. Nuo 9 iki 6, pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 v. v. A. Kavaliauskas. (Sk.).

New Life Delicatessen

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED ST. VICTORY 2-7666 Jonas Grinius, savininkas

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE

Authorized DELCO & MOTOROLA DEALER Car radio repaired while you wait. 3159 S. Wallace St. CALUMET 5-9833

Persiunčiame siuntinius

Siunčiame visokius siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus. Taip pat galite pasiūsti vaistus, akordeonus, rašomas ir siuvas masinas ir kitokius dalykus. Išbandykite mūsų greitą ir nerabangų patarnavimą. LIETUVIŲ Bendrovė

World Parcel Service

3320 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677 J. Karvelio prekybos patalpos.

1909 1959 STANDARD FEDERAL Chicago stipriausioji įstaiga

Laiminga ateitis priklauso tiems, kurie taupo SAUGIAI dėl jos. Jau virš 50 metų sėkmingai tarnaujame lietuviams.

Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?

4% DABAR MOKAME VISIEMS TAUPYTOJAMS

JUSTIN MACKIEWICH, President JUSTIN MACKIEWICH JR., Manager

TURTAS \$70,000,000.00 ATSARGOS \$6,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidroma.

— Dr. A. Gussen šeštadienį buvo atvykęs į Chicago pasitarti naujai spaudai ruošiamos knygos reikalais. Dr. Gussen dirba Lincoln, Illinois, valstybinėje mokykloje.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Prašys Chruščiovą išleisti jo vaikus

Paulius Leonas tuo reikalu vyksta į Iovą

Žinomas realistininkas Paulius Leonas ir jo žmona Elena, 2735 W. 71 St., daugiau kaip 11 metų nebeturi tiesioginio susižinojimo su savo vaikais, Regina, 20 metų, ir Tomas, 17 metų, pasilikusiais Vilniuje 1944 metais pabėgant nuo grįžtančių bolševikų. Paulius Leonas, 43, šią savaitę vyksta į Iovą, kur tikisi būti prileistas prie Nikito, ir nori išbandyti sovietų imperijos valdovo "humanišumą ir gerą valią", kuria jis labai giriasi, važinėdamas po plačiąją Ameriką.

"Jei Chruščiovo širdis taip yra meilės pilna žmonijai, kaip jis sako, tai jis turės išlausyti mūsų prašymo ir išleisti mūsų vaikus pas mus, kad galėtų patapti Amerikos piliečiais", sako Leonas.

Patyre, kas yra rusų komunistai 1940 metais, gyvendami Vilniuje ir kasdien drebėdami iš baimės būti sumiutiems, kalinaimiams ir tardomiems arba ištreptiems, kai 1944 metais bolševikai vėl pradėjo artėti, Leonas, savo tuomet dar mažus vaikus palikęs pas Elenos tėvus, patys dviračiais pabėgo į Vakarų, iš kur, karui pasibaigus, pateko į Angliją, iš Anglijos į Kanadą, o 1953 metais atsikėlė į Čichagą, ir praeitą sausio mėnesį įsigijo Amerikos pilietybę.

Vos tik Stalinui nusibaigus, Leonas pradėjo siuntinėti prašymus Chruščiovui, bet į šiuos prašymus nesulaukė jokio atsakymo, ir tik praeitą liepos mėnesį gavo laišką iš A. Kuznecovo, sovietų kultūrinių santykių su svetimais kraštais komiteto vicepirmininko Maskvoje. Laiške pažodžiui parašyta: "Nėra jokios galimybės palankiai svarstyti jūsų prašymą išleisti jūsų vaikus į Jungtines Valstybes. Jei jūs turite tokį norą gyventi drauge su savo vaikais, tatau galite parodyti patys sugrįždami į savo gimtinę".

— Nėra jokios galimybės palankiai svarstyti jūsų prašymą išleisti jūsų vaikus į Jungtines Valstybes. Jei jūs turite tokį norą gyventi drauge su savo vaikais, tatau galite parodyti patys sugrįždami į savo gimtinę".

JOIN SKYWATCH CALL CIVIL DEFENSE

Nikita Chruščiovas pasidarė kapitalistu

Žinomas Chicago kapitalistas Henry Crown (lietuvių kilmės), Empire State dangoraižio New York'e savininkas, rašo Chicago Tribune, kaip sovietų bosas buvo atvažiavęs į jo namą apžiūrėti miesto iš 102 aukšto. Henry Crown iškėlė Nikitai dovanų to dangoraižio modelį, pasakydamas: "Šis modelis yra tikra to namo replika. Skirtumas tik tas, kad jį turėdamas neprivalėsi mokėti morgičių ir būti kapitalistas". Nikita nusijuokęs atsakė: "Aš su jums!"

Toliau Henry Crown papasakojo Nikitai, kaip šioje pačioje vietoje (iš 102 aukšto) apžiūrėdama New York'o miestą, anglų karalienė Elzbieta pasidėjo rankas ant barjerų ir susitėpė baltas pirštinais. Kai Henry Crown pasakė: "Jūs didybė, manau, kad mes esame jums skolingi porą pirštinių", karalienė atsakiusi: "Sis vaizdas į pasaulį yra vertas tuzino porų pirštinių".

Nikita sušuko: "Šį kartą aš sutinku su karaliene".

ZIEMA JAU UŽ KAMPO

Chicago priemiesčiai, jų tarpe Berwyn, Lombard, Oak Lawn, penktadienio naktį turėjo pirmą šalną, nors pašalame mieste, prie Midway aerodromo, temperatūra išsilaikė nežemiau 43 laipsnių. Oro buiras sako, kad normaliai šalnos prasideda tik nuo spalio 22 dienos, ir tik 1896 metais ankstyboji šalna buvo rugsėjo 20 d., o vėlybiausia šalna buvo lapkričio 24 d., 1931 m.

Proga pramokti amatų

Chicago Park District vadovybė skelbia, kad ateinant rudeniui ir iš lauko grįžtant į pastoges, kaip suaugusiems, taip jaunuoliams vėl prasideda geros progos pasimokyti įvairių amatų ir dailiadiarbystės, kaip tai baldų, indų, žaislų, juvelierių ir panašiai.

"Pasidaryk pats" (Do it yourself) amato mėgėjai šiemet gali rasti sau pagalbą, pamokymų ir visų reikalingų priemonių bei įrankių 58 parkų vietose, parkų namuose (field houses). Kaip distrikto parkų direktorius Vern Herlund praneša, ten kiekvienas gali pasidirbti sau dalykų, pradedant paprasta lentyna, baigiant motorine valtine su visais pagražinimais. Iš ty 58 centrų, 29 yra aprūpinti elektra varoma mašinerija ir įrankiais, su kuriais galima dirbti įvairius sudėtingus ir delikatiškus medžio darbus, plastikos, odos, o kas nori gali pasimokyti ir enameliuoti, brangakmenius šlifuoti ir pan.

Pasiteirauti galima bet kurio artimesnio parko name (field house). Daugumas tų dirbtuvių pradeda veikti nuo spalio 1 d.

18 dienų be lietaus

Iki praeito penktadienio Chicago neturėjo jokio lietaus išties 18 dienų. Tai yra naujas rekordas nuo 1927 metų, kuomet per rugsėjo mėnesį nebuvo lietaus per 18 dienų. Rudeniui tebesant už savaitės, šiaurinėje JAV dalyse ketvirtadienį jau buvo "žiema" su pirmomis šalnomis Naujojoje Anglijoje, New Yorko valstybėje ir šiauriniame Michigane.

Adamowski nekandidatuos?

Valst. gynėjas Benjamin S. Adamowski pareiškė, kad jisai nekandidatuos nei į gubernatorių, nei į senatorius ir jei kas nors nepakės jo nuomonės iki gruodžio mėnesio, tai greičiausia jis nekandidatuos į joki ofisą 1960 metais. Jis manęs grįžti į privačią advokato praktiką.

Senoji karta žingsniuoja

Senoji karta žingsniuoja tolyn... Ji išžingsniuoja iš mūsų tarpo. Mus palieka... Bet mes ją pavysime. Rugsėjo 10 dieną amžinastin iškeliavo Pranciška Rimienė, visą gyvenimą Amerikoje gyvenusi 18-tos gatvės apylinkėje. Jos vyras Antanas mirė prieš 14 metų. Jiedu išaugino 2 dukteris ir sūnų. Viena dukterė dabar gyvena Chicagoje. Antroji dukterė gyvena Scott, Ill., o sūnus Omaha, Nebraskoje.

Visi jie suvažiavo į laidotuves. Kopylčion buvo sunėsta daug gražių gėlių ir didokas būrys draugų bei pažįstamų nulydėjo į kapus. —P. A.

Kas dirba — duonos neprašo; kas skaičiuoja — "N-nas" išsirašo.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia IMMEDIATE OPENINGS ASSEMBLERS FLOOR WORK Automatic Pay Increases Good Working Conditions Liberal Company Benefits Apply Monday thru Friday MOJONNIER BROS. CO. 4601 West Ohio Street

500 naujų piliečių Ketvirtadienį, Pilietybės Dieną, specialiomis išskilmėmis Prudential name įvyko penkių šimtų naujų Amerikos piliečių prisiskindimas, dalyvaujant mūriui Daley, daugeliui miesto, apskrities, Illinois valst. ir federalinės valdžios pareigūnų bei daugiau kaip 200 civilinių organizacijų atstovų. Pilietybės dokumentus gavo, pasak Alva L. Pilliod, imigracijos ir naturalizacijos direktoriaus, "žmonės ko ne iš visų pasaulio tautų, iš visų kontinentų". Nors pilietybę galima gauti per 5 metus, bet daugumui truko apie 10 metų, pasakė direktorius.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų REIKALINGA moteris valgiui gaminti ir namui apšvarinti. Kambarys, maistas, o dėl atlyginimo susitarim: Rasyti: Theodor Walter, Route 2, Sheridan, Ill., arba telef.: Samanac 4405.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia Milling Machine Operator Special Machine Assemblers • Overtime • Many employes benefits • Steady work PERFECTO ENGINEERING CO. 4426 Soo Line Lane Schiller Park, Ill. Gladstone 5-1200

PATYRUSIŲ SHAPER HANDS DRUM SANDERS Reikalingas kiek patyrimas. Viršlaikio sąstatas. Apmokamos atostogos ir šventės. HARMONY CO. 3633 So. Racine Ave.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkę TUOJAU REIKALINGAS farmacininkas arba farmacininkė. Drug store, 2458 W. 69th St. Teirautis OL 2-5121 nuo 9 iki 10 val. vak. Taip pat PR 8-9668 nuo 12 val. dienos iki 9 v. v.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO VYRAI IR MOTERYS Patyre paveikslų rėmų darbininkai METALO LAPAIS SPALVOTOJAI AUKSO LAPAIS AUKSINTOJAI. Kreiptis NEWCOMB - MACKLIN 400 No State St.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos GROSERNE ir delikatesai, įsteigta 20 metų, ant 63rd St., self-service, apšildoma. Svarios prekės, geri įrenginiai, ligam laikui sutartis. Parduos su namu priemama kaina. Butas viršuje. Puikiamai stovy. Matykite savininką. 2939 West 63rd St.

RENTING IN GENERAL Nuomos NEMOKAMAI PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti Prospect 8-2233 BELL - VARPAS 5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTAMENTAI TURIME gerus nuomininkus. 3a vėlininkams nereikia nieko mokėti. Teiriuokitės bet kada. Noel Realty Co 6001 So. Kedzie. Prospect 8-5353

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas Bridgeporte. Telefonuoti Oaklawn 4-5297. ISNUOMOJAMAS kambarys. Galima naudotis virtuve. Pagaudaujama vyresnio amžiaus moteris arba vyras. HE 4-7808

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys. Visi patogumai. 4120 So. Mozart St. VI 7-2640. Teirautis po 5 val. vak. šeštadienį ir sekmadienį bet kada.

RENDON 4 kamb. nefurniruotas, nešildomas flatas, 3404 So. Morgan St. Sautik WA 5-8420 po 6:30 val. vak.

PAINTERS AND DECORATORS Malivotojai ir Popierivotojai DYKAI dekoravimas ir užpildymas plyšių (caulking) mažose namuose, jeigu malevis ir darbas kaštuoja \$150. Paliūdymai. Humboldt 9-5000.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai JEI NORITE PIRKTI NAMA, tai pasitarkite su kontraktoriu. Turime keletą naujų namų. Jei nepatiks, tai mes pastatysime pagal Jūsų užsakymą. Telefonuoti arba kreipkitės asmeniškai pas BORCHERT and JUSTICE 11654 So. Longwood Drive Chicago 43, Illinois Tel.: BEverly 3-1739

GENERAL CONTRACTOR Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir kita. LIUDAS TAUJENIS 2609 West 69th Street Prospect 6-4824 ar HEMlock 4-5848

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

TALMAN REALTY CORPORATION RE 7-9400 2625 W. 71st Street Visada naudokitės mūsų teisingu patarnavimu namų pirkime - pardavime bei butų nuomavime.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai. Dėl visų informacijų, kreipkitės į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

5 METU mūr. namas geroje Marquette Pk. vietoje. 2 butai po 4 kamb. 2 auto garažas. \$29,500. ROSELANDE arti naujos lietuvių bažnyčios ir mokyklos mūr. 5 ir 6 kamb. Aut. šildymas karštu vandeniu. Rūsūs. Iškeltas stogas. Garažas. Kaina greitam pardavimui.

8 KAMBARIŲ, 5 miegamųjų, rezidencija Gage Pk. Irengras rūsūs. Šildymas alyva. Sklypas 40x125. Dvigubas garažas. \$29,500. TIK UŽ \$17,500 pirksite 10 metų mūr. namą, 4 gražūs kamb. apačioje ir 3 kamb. viršuje. Alyvos šildymas. Platus sklypas.

MARQUETTE Pk. 6 metų 2 butų po 4 kamb. mūras. Dvi atskiros šildymo sistemos. Žeminiai alum. langai. \$34,500. VIENOJE iš geriausių Čikagos vietų liquor store-taverna. Metinių pajamų \$120,000. Kaina \$14,000. PUIKUS 5 kamb. bungalow arti visako, Marquette Pk. Šildymas karštu vandeniu. Garažas. \$24,000.

GRAŽU IR FIGU! 1 metų 5½ kamb. 3 mieg. moderniška rezidencija. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. ARTI PARKO 6 kamb. mūr. Naujas gazo šildymas. Rūsūs. Garažas. Platus sklypas. \$19,000.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

BRIGHTON PARKE 2 aukštų mūrinis, 4-4 kamb. Apsauga nuo potvynio, gazu šildomas, garažas. Tiktai \$22,900. GAGE PARKE 5 kambarių mūrinis 10 metų senumo, plytelių vonia, kabinetinė virtuvė, gazu šildomas, garažas, kilimai, aliuminum langai. Tik \$16,900. MARQUETTE MANOR 4 butų mūrinis, 2 po 4 ir 2 po 3; karštu vandeniu šildymas, garažas. Tiktai \$35,900.

BRIGHTON PARKE 5 kamb. namas ant 30 pėdų sklypo su plytelių vonia ir kabinetine virtuve; gazu šildomas. Reikia pamatyti. Tiktai \$11,800. GAGE PARKE 5 didelį kamb. geltonų plytų mūrinis su 2 kamb. ir moderniu baru rūsyje, plytelių vonia ir virtuvė, šildymas alyva, garažas, vandens apėmiu kontrolė, šaldytuvai ir plyta ir daug visų kitų priedų. Pasiūlymai pagedaujami.

NEPAPRASTAS INVESTAVIMAS! 12 apartm. namas (6), duodantis \$12,720 pajamų per metus—5½ karto nuoma. Pamatykite—įsitikinsite. BUTŲ NUOMAVIMAI

BELL - VARPAS REAL ESTATE GENERAL INSURANCE — NOTARY PUBLIC 5916 So. Western Avenue Prospect 8-2233

MARQUETTE PARK CENTRE 1½ AUKŠTO medinis ant 30 pėdų loto, tinkamo naujam namui statyti. Iri lūšų ofiso. Tiktai \$11,500. ELEGANTISKAS RANCH, 6 kamb. prie parko, 2 auto garažas, platus lotas. \$26,500. NAUJAS 5½ kamb. mūrinis, šildymas gazu, apsauga nuo potvynio. — \$20,000. 5 KAMB. REZIDENCIJA ir dar 2 kamb. rūsyje, šildymas alyva, garažas. \$21,000. MŪRINIS naujas namas, 6 kamb., puikus planas, sutvarkytas rūsyje. Galima nupirkti už \$25,500. BARGENAS, 6 kamb. mūrinis, blokas nuo parko, naujas šildymas, garažas. \$17,900. GEROJE VIETOJE 4 butų mūr. su lotu. Artį \$300 paj. Kaina \$22,500. 2 BUTŲ mūrinis, 2 po 6, alyva šildomas, garažas, geros pajamos. Kaina \$31,500. 7 KAMB. MŪR. bungalow, karšto vandens alyva šild., garažas. \$21,800. NAUJAS 2 butų mūrinis namas, 1 kamb. rūsyje. Aliuminum langai, garažas, geležinė tvora. \$36,500. MŪRINIS, modernus, 2 po 6 kamb. Karšto vandens alyva šildymas, garažas. Tiktai \$26,900. 7 KAMB. mūrinis bungalow. Naujas gazo šildymas, 2 auto mūrinis garažas. \$22,500. ARTI JAUNIMO CENTRO 2 butų mūrinis, centralinis šildymas alyva, garažas. \$21,500.

BRIGHTON PARKE ARTI MOKYKLU 5 kamb. medinis, rūsūs, garažas. \$12,500. ANT 37 PĖDŲ sklypo pajamų bungalow—6 kamb. 1-me aukšte ir 3 kamb. angliškame rūsyje. Apsauga nuo potvynio, garažas. \$21,000. 2 BUTŲ medinis po 5 kamb., rūsyje, garažas. \$19,800. BLOKAS nuo mokyklos, gražūs mūrinis, 2 po 5 kamb., yra rūsyje, garažas. \$26,900.

NORTH PALOS Nauja gelsvų plytų rezidencija, puikus rūsyje, garažas, beveik 4 akrai žemės. \$35,000. K. VALDIS 2655 W. 69th Street RE 7-7200 ar RE 7-8534

TALMAN REALTY CORPORATION RE 7-9400 2625 W. 71st Street Visada naudokitės mūsų teisingu patarnavimu namų pirkime - pardavime bei butų nuomavime.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE - INSURANCE NORKUS & ASSOCIATES 2405 West 51st St. WA 5-5030 Vak.: Prospect 8-3579 Uždaryta trečiadienį.

ERKAME, parduodame, matnome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudimą, veikia notariatas. NORVILA Real Estate and Builders 2658 West 59th St Prospect 8-5454.

SAVININKAS parduoda 1½ aukšto mūrinį 9 metų namą. Aliuminijaus antrieji langai, stieliai, šildymas gazu karštu vandeniu. Dvi šildymo sistemos, iškeltas vandens nutekėjimas, 2 automobilių garažas. 7149 So. Albany. GERA PAJAMŲ NUOSAVYBE — 4 butai, 6, 4 ir 2-2 furnišuoti. Didelis namas, naujai alumn. apkalta, daug priedų. Pajamų \$270 mėnesiui. Reikia matyti, kad įvertinus. Artį Visitation parapijos. Savininkas. \$14,850. Hudson 7-0133

"NAUJIENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską. 6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —MONDAY, SEPT. 21, 1959